

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Analýza a evaluace účasti AČR v zahraničních operacích

Analysis and Evaluation of CAF Participation in Foreign Operations

Diplomová práce

Studijní program: Civilní nouzové plánování

Autor diplomové práce: Bc. Gerhard Fröhlich

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jiří Halaška, Ph.D.

Kladno 2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Fröhlich** Jméno: **Gerhard** Osobní číslo: **469779**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Civilní nouzové plánování**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Analýza a evaluace účasti AČR v zahraničních operacích

Název diplomové práce anglicky:

Analysis and Evaluation of CAF Participation in Foreign Operations

Pokyny pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude analýza a evaluace účasti Armády České republiky (AČR) ve vojenských zahraničních operacích. Budou popsány zásady nasazování sil a prostředků AČR pro plnění mezinárodních operací. Teoretická část bude obsahovat charakteristiku a přehled mezinárodních operací, kterých se AČR účastní. Budou představeny a charakterizovány jednotky působící v mezinárodních operacích a jejich specializace. V praktické části budou detailně popsány nejdůležitější vojenské operace AČR v Afghánistánu, jejich historie, důvody vzniku a patronace. Následně bude provedena analýza a evaluace těchto operací. Výsledek práce může přispět k posouzení efektivity a dostatečnosti vyčleňovaných sil AČR k plnění zahraničních operací.

Seznam doporučené literatury:

- [1] XAVER, Tomáš, Armáda České republiky v roce 2019, Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2019, ISBN 978-80-7278-790-6
- [2] ŠÍMŮNEK, Petr, Dlouhodobý výhled pro obranu 2035, Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2019, ISBN 978-80-7278-772-2
- [3] ČESKÁ REPUBLIKA, Bílá kniha o obraně, Praha: Ministerstvo obrany České republiky – odbor komunikace a propagace, 2011, ISBN 978-80-7278-564-3

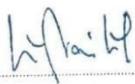
Jméno a příjmení vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Jiří Halaška, Ph.D.

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **21.09.2020**

Platnost zadání diplomové práce: **18.09.2022**

prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., MBA, dr.h.c.
podpis vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Jozef Rosina, Ph.D., MBA
podpis děkana(ky)

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Analýza a evaluace účasti AČR v zahraničních operacích vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Praze dne 01.05.2021

.....
Bc. Gerhard Fröhlich

PODĚKOVÁNÍ

Zde bych rád poděkoval svému vedoucímu práce, Ing. Jiřímu Halaškovi Ph.D., za cenné rady, připomínky a trpělivost při vedení mé diplomové práce. Rád bych také poděkoval všem příslušníkům Armády České republiky, kteří se podíleli na vzniku této diplomové práce.

ABSTRAKT

Obsahem diplomové práce bude analýza a evaluace účasti Armády České republiky (AČR) ve vojenských zahraničních operacích. Cílem práce bude analyzovat účast AČR při nejdůležitějších vojenských operacích v Afghánistánu a jejich evaluace z hlediska financování misí a ztrát vyplývajících z nasazení vojáků v zahraničí.

V teoretické části bude obsažena charakteristika a přehled mezinárodních operací, kterých se AČR účastní. Budou představeny a charakterizovány jednotky působící v mezinárodních operacích, jejich specializace a způsob přípravy vojáků pro nasazení.

Praktická část se bude zabývat analytickým popisem nejdůležitějších vojenských operací Armády České republiky v Afghánistánu, jejich historie, důvody vzniku a patronace. Následně bude provedena analýza a evaluace těchto operací vzhledem k plněným úkolům, finanční náročnosti nasazení a ztrát vyplývajících z nasazení vojáků v zahraničí.

Klíčová slova

zahraniční operace AČR, Armáda České republiky, konflikt Afghánistán, operace Trvalá Svoboda, ISAF.

ABSTRACT

The thesis will contain an analysis of the participation of the Czech Armed Forces (CAF) in overseas military operations. The aim of the thesis will be to analyse the CAF's participation in the most important military operations in Afghanistan and to evaluate them from the aspect of financing missions and losses resulting from deployment of soldiers in Afghanistan.

The theoretical part will offer a characterisation and overview of the international operations in which the CAF participates. There will be a presentation and characterisation of the units active in international operations, their specialisations and the method for preparing soldiers for deployment.

The practical part will offer an analytical description of the most important military operations of the Czech Armed Forces in Afghanistan, their history, reasons why they were initiated and patronage. This will be followed by an analysis and evaluation of these operations with regard to the fulfilled goals, financial demands of deployment and losses resulting from overseas deployments of soldiers.

Keywords

overseas operations of the CAF, Czech Armed Forces, Afghanistan conflict, Operation Enduring Freedom, ISAF.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Cíle práce a hypotézy	12
3	Přehled současného stavu.....	14
3.1	Vymezení základních pojmů	14
3.2	Právní předpisy a mezinárodní smlouvy vztahující se k účasti Armády České republiky v zahraničních operacích, misích a k účasti AČR v Afghánistánu	15
3.3	Základní výcvik a příprava profesionálního vojáka	18
3.3.1	Základní příprava	18
3.3.2	Profesní příprava.....	19
3.3.3	Výcviková základna mírových sil OSN Český Krumlov	20
3.3.4	Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov	21
3.4	Příprava vojáků pro účast v zahraniční operaci	22
3.4.1	Příprava pro velitele a příslušníky štábu jednotek k účasti v zahraničních operacích OSN, NATO a EU	22
3.4.2	Jazyková příprava pro splnění kvalifikačních předpokladů důležitých pro účast v zahraniční operaci	26
3.4.3	Výběr a příprava personálu pro zahraniční operaci	27
3.5	Charakteristika a historie vybraných zahraničních operací Armády České republiky.....	29
3.5.1	Operace Pouštní bouře	29
3.5.2	Operace KFOR (JOINT GUARDIAN).....	32
3.6	Hotovostní síly Armády České republiky a jednotky vyčleněné pro mezinárodní vojenské operace.....	35

3.6.1	Síly rychlé reakce NATO (NATO Response Force)	35
3.6.2	Bojová uskupení EU (European Union Battlegroups)	35
3.7	Zahraniční operace s účastí Armády České republiky v roce 2019	36
3.7.1	Operace a mise NATO	36
3.7.2	Operace a mise Evropské Unie	37
3.7.3	Vojenské operace mezinárodního společenství	38
3.7.4	Mise OSN	39
3.8	Přehled ukončených mezinárodních operací s účastí Armády České republiky	41
4	Metodika	45
5	Výsledky	46
5.1	Analýza konfliktu v Afghánistánu	46
5.1.1	Historie konfliktu Afghánistán	46
5.1.2	Invaze do Afghánistánu	47
5.2	Mise ISAF	48
5.3	Analýza působení AČR v rámci konfliktu v Afghánistánu	49
5.3.1	Přehled operací AČR v Afghánistánu	49
5.4	Mise ISAF AČR	52
5.4.1	ISAF 2002 – nasazení polní nemocnice AČR	52
5.4.2	ISAF EOD + meteo	53
5.4.3	ISAF (rotace 2007)	54
5.4.4	KAIA ISAF	55
5.4.5	ISAF (rotace 2008)	55
5.4.6	ISAF (rotace 2009)	57

5.4.7	ISAF (rotace 2010)	58
5.4.8	HELI UNIT ISAF	59
5.4.9	ISAF (rotace 2011).....	60
5.4.10	ISAF (rotace 2012)	61
5.4.11	Úkolové uskupení 601. skupiny speciálních sil v rámci operace ISAF	63
5.4.12	ISAF (rotace 2013)	63
5.4.13	Výcvikové jednotky Vojenské policie.....	65
5.4.14	Operační výcvikový a styčný tým.....	65
5.4.15	1. MAT Lógar ISAF	67
5.4.16	1. MAT Wardak ISAF	67
5.4.17	ISAF (rotace 2014)	68
5.4.18	Vyhodnocení mise ISAF	68
5.5	Mise Resolute Support	71
5.5.1	Resolute Support 2015.....	71
5.5.2	Resolute Support 2016.....	72
5.5.3	Resolute Support 2017.....	73
5.5.4	Resolute Support 2018.....	74
5.5.5	Resolute Support 2019.....	74
5.5.6	Vyhodnocení mise Resolute Support	75
5.6	Ostatní operace Armády České republiky na území Afghánistánu ...	77
5.6.1	Trvalá Svoboda 2004	77
5.6.2	Trvalá Svoboda 2006	77
5.6.3	Trvalá Svoboda 2008/2009.....	77

5.7	Ztráty NATO v Afghánistánu.....	78
5.8	Financování misí Armády České republiky v Afghánistánu.....	81
6	Diskuze	93
7	Závěr	102
8	Seznam použitých zkratk.....	63
9	Seznam použité literatury	107
10	Seznam použitých obrázků	118
11	Seznam použitých tabulek.....	119
12	Seznam Příloh.....	120

1 ÚVOD

Bipolární svět, jak ho známe z minulého století, je již dlouho minulostí. Tato změna přinesla dynamický vývoj bezpečnostního prostředí, který byl dán rozpuštěním Varšavské smlouvy, rozpadem Sovětského svazu a de facto zánikem východního bloku. Pravděpodobnost přímé agrese mezi vyspělými a konsolidovanými státy je dnes minimální.

O to vyšší je pravděpodobnost vzniku tzv. asymetrické či hybridní války. Přestože nedávné události ukázaly spíše použití hybridní války, viz. anexe Krymu, válka na Ukrajině, kybernetické útoky Ruska, zvyšování psychologického a bezpečnostního nátlaku v pobaltských státech a narušování mezinárodních prostor, v práci se budu zabývat spíše typickým případem asymetrické války – válkou v Afghánistánu a následnou ozbrojenou intervencí. Ta trvá již přes 18 let a její vítěz je stále neznámý.

Armáda České republiky byla součástí vojenských operací v Afghánistánu od roku 2002 nasazením 6. polní nemocnice. Od té doby se AČR účastnila řady operací v rámci války v Afghánistánu a stále se podílí na tomto rozsáhlém konfliktu jako součást mírového řešení.

Cílem práce je analyzovat vybrané operace v rámci války v Afghánistánu, kterých se AČR účastnila, a provést jejich evaluaci vztahenou k finanční náročnosti nasazení a ztrát vyplývajících z nasazení vojáků v zahraničí.

2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem této diplomové práce je zhodnotit schopnosti, kapacity a výsledky působení AČR v zahraničních operacích v Afghánistánu.

Tento cíl je rozdělen do několika částí. Teoretická část práce si klade za cíl nastínit současný stav přípravy a výcviku vojáků pro účast v zahraniční operaci, požadavky na ně kladené a prostředky jimiž je dosahováno potřebné klasifikace. Dalším záměrem je představit charakteristiku a historii vybraných zahraničních operací Armády České republiky, dvě vybrané operace budou detailněji popsány a zhodnoceny. Poslední část teoretické části práce bude věnována mezinárodním silám a hotovostím, kterých je Armáda České republiky součástí.

Praktická část práce si klade za cíl zhodnotit působení Armády České republiky v zahraničních operacích v Afghánistánu. Operace budou charakterizovány a zhodnoceny v kontextu personálních a finančních požadavků. Nosnou částí praktické části budou oficiální zprávy a zpravodaje z misí Armády České republiky, statistiky a statistické ročenky Ministerstva obrany a závěrečné zprávy státního rozpočtu Parlamentu České republiky.

Cíle práce jsou:

- přinést komplexní pohled na požadavky a výcvik vojáků před odjezdem do zahraniční operace,
- analyzovat operace Armády České republiky v Afghánistánu,
- pomocí analýzy oficiálních zpráv, statistik, statistických ročenek a legislativních dokumentů zhodnotit finanční a personální kontext,
- a porovnat dosažené výsledky s výsledky jiných autorů.

Výsledek práce může přispět k posouzení efektivity a dostatečnosti vyčleňovaných sil AČR k plnění zahraničních operací.

Hypotézy:

1. Zahraniční operace AČR v Afghánistánu byly spíše podpůrné operace než reálné bojové operace.
2. Ztráty životů vojáků AČR v Afghánistánu v letech 2003 až 2014 odpovídají vysoké úrovni nasazení AČR a jsou srovnatelné se ztrátami ostatních členských států NATO působících v Afghánistánu.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Vymezení základních pojmů

Asymetrická válka - konflikt, jehož strany se výrazně liší svými vojenskými silami nebo se výrazně liší jejich taktika. Pro asymetrickou válku je typické, že zatímco pro jednu ze stran se zpravidla jedná pouze o omezený konflikt, ve kterém bojuje o dosažení nějakého svého partikulárního zájmu, pro druhou stranu se zpravidla jedná o boj o vlastní přežití. „Slabší“ strana nemůže válku vyhrát obvyklým způsobem, tj. poražením protivníka na bojišti, jelikož její kapacity jsou nesrovnatelně nižší. Jejím cílem je vytrvat takovou dobu, aby došlo k vyčerpání protivníkovy vůle nadále se konfliktu účastnit a jeho následnému stažení z bojových operací [1].

Proxy válka – ozbrojený konflikt mezi dvěma státy či nestabilními subjekty, kdy sami nejsou zapojeni přímo do bojových akcí. Pro ty využívají zástupné síly a prostředky [92].

Síly a prostředky AČR – vyčleněné síly a prostředky pro plnění úkolů v rámci války v Afghánistánu.

Síly a prostředky rezortu Ministerstva obrany – nahrazuje termín „Síly a prostředky AČR“ v novějších dokumentech vlády, senátu a parlamentu od roku 2018.

Válka – ozbrojený konflikt s více než 1000 oběťmi za rok.

3.2 Právní předpisy a mezinárodní smlouvy vztahující se k účasti Armády České republiky v zahraničních operacích, misích a k účasti AČR v Afghánistánu

V této kapitole budou rozebrány právní nástroje pro zajištění mezinárodních vojenských operací.

Mezinárodní smlouvy:

- Washingtonská smlouva:
  - mezinárodní smlouva, jejíž podpisem vznikla Severoatlantická aliance (NATO).
- Charta OSN:
  - zakládající statut Organizace spojených národů.
- Maastrichtská smlouva:
  - smlouva o Evropské unii, jejíž podpisem vznikla Evropská Unie.

Zákony:

- Zákon 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky ve znění pozdějších předpisů:
  - základní právní předpis ozbrojených sil, určuje armádu a její úkoly, řízení ozbrojených sil a další ustanovení.
- Zákon 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů:
  - zákon stanovuje podmínky pro uskutečňování zahraniční rozvojové spolupráce a poskytování humanitární pomoci do zahraničí.

- Zákon 221/1999 Sb., zákon o vojácích z povolání:
  - zákon upravuje vznik, změnu, zánik a obsah služebních poměrů vojáka z povolání, obsahuje také záležitosti nasazení vojáka do zahraniční mise.

Usnesení vlády:

- Usnesení vlády České republiky č. 221 o působení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v letech 2018 až 2020 s výhledem na rok 2021:
  - usnesení upravuje působení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v letech 2018 až 2020.
- Usnesení vlády České republiky č. 1465 k záměru převzít Českou republikou na podzim roku 2008 vedoucí roli v Provinčním rekonstrukčním týmu Pol-e-Khomri v Afghánistánu v rámci operace Organizace Severoatlantické smlouvy International Security Assistance Force (NATO ISAF):
  - usnesením vláda bere na vědomí záměr České republiky převzít vedoucí roli v PRT a ukládá ministrům povinnost předložit analýzu očekávaných rolí jednotlivých resortů a souvisejících finančních a technických otázek.
- Usnesení vlády České republiky č. 61 o návrhu na vyslání sil a prostředků Armády České republiky do Afghánistánu v rámci protiteroristické akce Trvalá Svoboda a mise ISAF:
  - návrh vlády České republiky obsahuje všeobecný přehled bezpečnostní a politické situace v Afghánistánu, složení kontingentu, jeho úkoly a očekávané výsledky.

- Usnesení vlády České republiky č. 45 o nasazení 6. polní nemocnice v rámci mise Mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil ISAF:
  - usnesení obsahuje základní přehled o bezpečnostní a politické situaci v Afghánistánu, složení kontingentu 6. polní nemocnice, plněných úkolech, čerpání finančních prostředků a získaných zkušenostech.

Usnesení parlamentu:

- Usnesení parlamentu České republiky č. 260 k návrhu působení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v letech 2018 až 2020 s výhledem na rok 2021:
  - usnesením vyslovuje parlament České republiky souhlas s působením sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany v původním návrhu usnesení vlády č. 221.
- Usnesení parlamentu České republiky č. 552 k záměru převzít Českou republikou na podzim roku 2008 vedoucí roli v Provinčním rekonstrukčním týmu Pol-e-Khomri v Afghánistánu v rámci operace Organizace Severoatlantické smlouvy International Security Assistance Force (NATO ISAF):
  - usnesením vyslovuje parlament České republiky souhlas se záměrem převzetí Českou republikou vedoucí roli v PRT dle původního usnesení vlády č. 61.
- Usnesení parlamentu České republiky č. 493 o vládním návrhu dalšího působení sil a prostředků Armády České republiky v zahraničních operacích v roce 2004.
- Usnesení parlamentu České republiky č. 597 k Informaci o nasazení 6. polní nemocnice v Afghánistánu v rámci mise Mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil ISAF:

- usnesením parlament České republiky bere na vědomí informaci o nasazení 6. polní nemocnice v Afghánistánu v rámci mise ISAF, dle původního usnesení vlády č. 45.

3.3 Základní výcvik a příprava profesionálního vojáka

Příprava a základní výcvik vojáka je jedním z nejdůležitějších úkolů v budoucí misi vojáka. Ten začíná již na začátku jeho vojenské kariéry absolvováním základní přípravy a následnou profesní přípravou. Vrcholem přípravy vojáka do mise je certifikační cvičení dle standardů NATO, které zaručuje připravenost cvičícího kontingentu pro nasazení v zahraniční operaci.

3.3.1 Základní příprava

Základní příprava je počátečním krokem každého vojáka z povolání. Absolvovat ji musí každý bez ohledu na vzdělání, délku praxe či jeho vojenskou minulost.

Základní příprava probíhá v kasárnách Dědice Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov a v přilehlém vojenském prostoru Březina. Probíhá v režimu nepřetržitého vojenského výcviku [2].

Cílem základní přípravy je naučit vojáka základním právním, pravidlům a povinnostem, naučit jej základním činnostem potřebným pro přežití na bojišti a k boji, naučit jej obsluze a střelbě základních pěchotních zbraní AČR a vytvářet fyzické, psychické a morální předpoklady pro výkon služby vojáka z povolání [2].

3.3.2 Profesní příprava

Profesní příprava provází vojáka po celou dobu jeho kariéry. Příprava směřuje ke splnění kvalifikačních požadavků předepsaných pro výkon funkcí na služebních místech a při změnách služebního místa.

Profesní přípravu lze rozdělit na několik kategorií [2]:

- karierová příprava,

Slouží pro splnění základního kvalifikačního požadavku pro služební zařazení vojáka z povolání, jedná se o přípravu se všeobecnou tematikou společnou pro všechny příslušníky daného hodnostního sboru nebo skupiny hodností. Např. praporečnický kurz, důstojnický kurz apod.

- odborná příprava,

Je určena k získání dovedností, vědomostí a návyků potřebných k výkonu služby na daném služebním místě v rámci dané specializace. Např. všeobecná příprava pro dělostřelce, všeobecná příprava pro spojaře apod.

- specializační příprava,

Slouží k získání vědomostí, odbornosti a návyků potřebných k výkonu služby na služebním místě v rámci dané specializace v daném hodnostním sboru. Např. příprava k obsluze zbraňového systému apod.

- speciální příprava,

Je zaměřena na získání vědomostí, dovedností a návyků, potřebných k výkonu služby na služebním místě bez ohledu na získanou specializaci či odbornost. Např. se jedná o bezpečnostní management, řídičská způsobilost apod.

- účelová příprava,

Je organizována pro velitele a příslušníky štábů jednotek, které se připravují k účasti v zahraničních operacích a pro jednotlivce, kteří jsou vysláni do pozorovatelských misí nebo do struktur NATO, EU a OSN.

- a jazyková příprava.

Je zaměřena na splnění jazykových kvalifikačních požadavků v rámci zvolených jazyků. Nejčastěji je vyučován anglický jazyk, z ostatních jazyků lze jmenovat francouzštinu jako druhý jazyk NATO a němčinu.

Základní a profesní příprava tvoří základ nejen pro výkon profese vojáka, ale tvoří i nezbytnou základnu pro získání schopností nutných v zahraniční operaci.

3.3.3 Výcviková základna mírových sil OSN Český Krumlov

První nasazení našich vojáků v zahraničí se datuje v roce 1990, kdy se tehdejší Československá armáda podílela na jedné z nejznámějších operací v zahraničí – operaci Pouštní bouře. Přípravu do této mise zajišťovala Výcviková základna mírových sil OSN v Českém Krumlově, která byla právě k tomuto účelu téhož roku založena. Tato příprava se opírala o zkušenosti vojáků na útvech a také o kvalitní technické vybavení. Základna mírových sil zabezpečovala nejen přípravu vojáků do mise, ale i jejich logistické vybavení a zodpovídala za komplexní organizační zabezpečení konkrétní zahraniční operace. To spočívalo zejména v navázání prvních kontaktů v místě operace, v rekognoskaci místa operace a v zajištění dalších potřebných dokumentů a materiálu. Do doby jejího zrušení v roce 2003, spolu s profesionalizací armády, prošlo základnou přibližně přes 3 500 vojáků, kteří byli vysláni do mírových operací OSN, a dalších 6 000 vojáků do mírových operací NATO [3].

Výcviková základna mírových sil vznikla v podřízenosti Správy zahraničních vztahů GŠ ČSA v říjnu 1990 jako Výcvikové středisko mírových sil OSN, ve kterém byl výcvik organizován ve struktuře praporu rychlého nasazení. V lednu 1993 se středisko změnilo na Výcvikovou základnu mírových sil, podřízenou nově vytvořené Sekci zahraničních vztahů MO ČR. Na sklonku 90. let byla základna převedena k Operačnímu odboru GŠ AČR a dnem 1. 10. 2000 základna přešla do podřízenosti Velitelství pozemních sil v Olomouci. Od roku 1997 byl její součástí i Vojenský výcvikový prostor Boletice, vytvořený v roce 1946. Základna byla specializovaným zařízením, určeným k přípravě jednotek a osob pro mírové operace OSN, OBSE a NATO k posílení evropské a celosvětové bezpečnosti. Zajišťovala přípravu štábů a jednotek pro mírové a humanitární operace, organizování intenzivních kurzů anglického jazyka, speciálních kurzů a provoz výcvikových zařízení ve VVP Boletice [4].

3.3.4 Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov

Úlohu zrušené Výcvikové základny mírových sil OSN převzalo od roku 2004 Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov. Pro přípravu vojáka do zahraniční operace VevVa Vyškov zabezpečuje [2]:

- komplexní přípravu pro velitele, specialisty a příslušníky štábu jednotek k účasti v zahraničních operacích OSN, NATO a EU,
- jazykovou přípravu pro splnění kvalifikačních předpokladů důležitých pro účast v zahraniční operaci,
- certifikaci před vysláním jednotky do zahraniční operace.

3.4 Příprava vojáků pro účast v zahraniční operaci

3.4.1 Příprava pro velitele a příslušníky štábu jednotek k účasti v zahraničních operacích OSN, NATO a EU

Příprava pro velitele a příslušníky štábu představuje jednu z nejdůležitějších příprav v budoucím velícím prvku mise. Tito vojáci budou v misi vytvářet pravidla a rozhodovat o osudu svých podřízených na bojišti. Pro co největší realnost výcviku, cvičení a následné certifikace jsou využívány mimo jiné technologie Centra simulačních a trenažérových technologií Armády České republiky.

3.4.1.1 Centrum simulačních a trenažérových technologií Brno

Centrum je určeno pro tzv. taktické simulace. Taktická simulace je prioritně zaměřena na výcvik velitelů a jejich štábů v rozhodovacím procesu a velení jednotek v boji. Základním nástrojem simulace je taktický simulátor CAX (Computer Assisted Exercises) využívaný pro cvičení v celém spektru úkolového uskupení od stupně rota až brigáda [5].

Podstatou cvičení typu CAX je naučit a prověřit činnost velitele při řízení boje v komplexu činností příslušníků vlastního štábu, s funkčními vazbami podřízenosti a nadřízenosti orgánů a jednotek s vazbami k cvičícímu veliteli a jeho štábu [5].

Simulační cvičení je tvořeno sedmi základními skupinami [5]:

- **skupina rozehry cvičení je rozdělena do tří kategorií:**
  - skupina řízení cvičení (EXCON),
  - skupina rozehry vlastních vojsk – nadřízených a podřízených stupňů (HICON, LOCON),
  - skupina rozehry nepřítele (ENEMY).

Tato skupina ovládá své jednotky v simulátoru podle podřízenosti, dle standartu NATO se tato skupina podpory nazývá STA (Secondary Training Audiences).

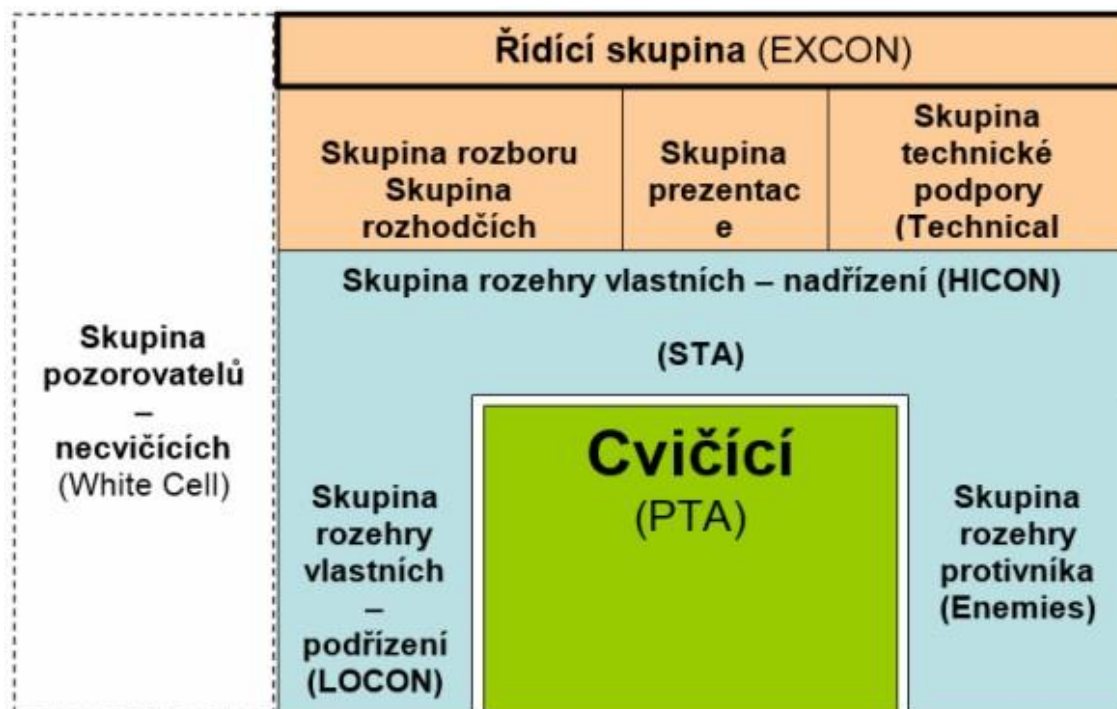
EXCON, HICON a LOCON se dále dělí na:

- skupinu rozboru (skupina rozhodčích),
- skupinu prezentace,
- skupinu technické podpory,
- řídicí skupinu (EXCON – Exercise control),
- skupinu pozorovatelů – necvičících (White Cell),

Zvláštní skupinou dle standartu NATO v moderních státech a při cvičení typu CAX je tzv. skupina nezávislých pozorovatelů (White Cell), do které jsou zařazováni zahraniční pozorovatelé, poslanci parlamentu, senátoři, příslušníci různých politických i nezávislých výborů jako je např. Amnesty International, výbor pro lidská práva Spojených národů apod [5].

- skupina cvičících (PTA),

Poslední a nejdůležitější skupinou je skupina cvičících (PTA – Primary Training Audiences). Tato skupina nemá možnost přímo ovládat své jednotky v simulátoru. Využívá však možnost zprostředkovaně sledovat vývoj bojové situace na velitelsko-pozorovacím stanovišti prostřednictvím třírozměrné širokoúhlé projekce řídit boj a pohybovat se po bojišti prostřednictvím virtuálního simulátoru bojového prostředí [5].

Obrázek 1 - schéma skupin cvičících (zdroj: [5])

Centrum simulačních a trenažerových technologií v Brně slouží pro výcvik budoucího velitele a štáb mise. Cvičícím je nahrána reálná mapa AOR (Area of Responsibility) a přehrány modelové situace. Cvičící velí a řeší situace, jako kdyby probíhaly v reálném prostředí s reálnými lidmi a technikou. V minulosti byl použit například pro výcvik štábu pro operace v Kosovu.

3.4.1.2 Centrum simulačních a trenažerových technologií – pracoviště Vyškov

Pro přípravu jednotlivce s podporou moderních technologií slouží CSTT – pracoviště Vyškov, to nabízí hned několik taktických simulátorů pro přípravu jednotlivce a velitelů v boji:

- **SAVIT (Small Arms Virtual Indoor Trainer)**

Simulátor střelby z ručních zbraní slouží pro střelecký výcvik za použití virtuální reality a maket ručních zbraní bez nutnosti ostré munice. Simulátor je

schopen simulovat výcvik s ručními zbraněmi a vedení boje ve dne i v noci. Umožňuje výcvik při vyhledávání, identifikaci, zaměřování a vedení palby na základě simulace vlastností, balistiky a parametrů zbraní. Simulátor obsahuje databázi terčových šablon dle Vševojsl-4-2 a předpřipravených taktických scénářů. Umožňuje tedy výcvik jednotlivce jak ve střelbě, tak v taktické střelbě [5].

- **TSS (Taktický soubojový simulátor)**

Taktický soubojový simulátor je zařízení a výstroj jednotlivce, která umožňuje simulaci realistického boje a u vojáků vytváří návyky důležité pro vedení skutečné bojové činnosti. TSS je určen jak pro výcvik jednotlivce, tak pro výcvik malých jednotek, podporu komplexních polních výcviků a společných mezinárodních cvičení. Je založen na využití laserového zařízení simulujícího ostrou střelbu. Každý voják je vybaven laserovým zářičem, soupravou jednotlivce umožňující detekci zásahu a zařízením pro sledování pohybu a přenos informací o aktuálním stavu [5].

Podobným vybavením jsou vystrojena i bojová vozidla a další podpůrné prvky podílející se na cvičení [5].

Díky těmto technologiím je schopen velící prvek cvičení (EXCON) reagovat na vznik situací na bojišti a vytvářet realistické podmínky bojového kontaktu. TSS zároveň slouží jako učební a simulační pomůcka pro budoucí důstojníky – velitele a stejně jako výše zmíněný CAX umožňuje vytvářet realistické podmínky pro cvičný velící štáb [5].

- **TSS MOUT (TSS Military operation in urban terrain)**

Tento nástavbový systém TSS určený pro boj v zastavěné oblasti je možné využít i pro přípravu do misí.

Centrum simulačních a trenažerových technologií – pracoviště Vyškov slouží pro výcvik vojáka jednotlivce před misí. Simulační nástroje slouží pro nácvik reálných situací dle taktického námětu dané mise – kontakt s nepřítelem, vyjednávání s povstalci a podobně. Systém TSS slouží i v rámci certifikačního cvičení.

Obě metody simulace jsou následně prověřovány v rámci certifikačního cvičení pod velením Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov – odbor přípravy do zahraničních operací a speciální přípravy.

3.4.2 Jazyková příprava pro splnění kvalifikačních předpokladů důležitých pro účast v zahraniční operaci

Znalost cizího jazyka je nezbytná pro účast v zahraniční operaci. Například český kontingent v konfliktu Afghánistán se nachází pod americkým velením, proto je nezbytná znalost angličtiny.

Úroveň znalostí je různá dle zastávané funkce, využívá se oficiální normy NATO - STANAG 6001 [6]:

- střelec = alespoň STANAG 1111 (odpovídá A1 SERR),
- velitel čety = alespoň STANAG 2222 (odpovídá B1 SERR),
- velitel uskupení = alespoň STANAG 3333 (odpovídá B2 SERR),
- štáb a styční důstojníci = alespoň STANAG 4444 (odpovídá C1 SERR).

Testování znalosti cizích jazyků provádí Centrum jazykového vzdělávání Univerzity obrany nebo Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov.

3.4.3 Výběr a příprava personálu pro zahraniční operaci

Certifikace před vysláním úkolového uskupení do zahraniční operace je nejdůležitějším článkem přípravy vojáků do mise. Pro tyto účely zřídilo VeV-Va tzv. učebně výcviková zařízení posádky Vyškov – Camp pro přípravu do operací a výše zmíněné pracoviště Brno – Centrum simulačních a trenažérových technologií.

3.4.3.1 Camp pro přípravu do operací

Tento vybudovaný funkční model základny slouží k všestranné praktické přípravě jednotek a štábů a ke speciální přípravě pro krizové situace v oblasti činnosti a života jednotky na základně, praktický nácvik a výcvik, řídicí procesy, vstupní procedury, obranu a opevnění základny.

3.4.3.2 Proces přípravy jednotky do zahraniční mise

Proces přípravy jednotky do zahraniční mise je 9 ti měsíční proces výběru a výcviku budoucího personálu mise. Ten probíhá ve 4 fázích [6]:

1. Příprava jednotky

Velící prvky mise vytváří základní předpoklady pro zahájení přípravy úkolového uskupení – vydání nařízení, personální náležitosti, vydání rozkazu, uvolnění míst v kurzech atd.

Velitel budoucího úkolového uskupení v této fázi vybírá dle požadavků personál, který bude vyslán do mise. Výběr je ovlivněn mnoha faktory – kariérovými kurzy, jazykovou vybaveností a v neposlední řadě schopnostmi

vojáka jako jednotlivce. Některý personál lze poslat na specializační kurzy – kurz logistiky, kurz personalistiky a další, případně i na jazykové kurzy. Tento výběr je zpravidla tříměsíční a navazuje na něj individuální příprava.

2. Individuální příprava

Příprava vojáků – jednotlivců, velitelů a štábu v základních dovednostech. Probíhá zpravidla na útvaru, v této fázi jsou vojáci vysíláni na určené specializační kurzy.

3. Společná příprava

V předposlední fázi cvičí celé budoucí ÚU společně, případně probíhají přípravy celků – rota, četa a podobně. Obsahuje prostor pro docvičení a doučení požadovaných dovedností a schopností. Tato fáze je nezbytná pro sladění činností jednotlivých celků ÚU. Je poslední fází před závěrečnou certifikací do mise.

4. Certifikace

Poslední, závěrečnou fází je certifikace, která ověřuje, zda je jednotka schopna splnit úkoly v rámci zahraniční operace, je certifikace. Ta probíhá nejméně dva měsíce před plánovanou rotací.

Certifikaci provádí Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov – odbor přípravy do zahraničních operací a speciální přípravy, jehož gestorem je Velitelství pro operace AČR. Certifikace probíhá v režimu NVV (nepřetržitého vojenského výcviku), nejčastěji v prostorách VeV-VA Vyškov a přilehlém VVP Březina ale lze ji provádět v jakémkoliv VVP [6].

Vojáci úkolového uskupení jsou prověřováni pomocí předem připravených scénářů, „tzv. incident list“, vztahujících se k dané operaci. Ten je vypracováván ve spolupráci s vojáky předchozí rotace. Skupina rozhodčích dohlíží a hodnotí jednotlivé incidenty a události, včetně reakcí úkolového uskupení. Po úspěšném certifikačním OTC (odborné taktické cvičení), jsou vojáci certifikováni pro danou zahraniční operaci a přecházejí pod velení Velitelství pro operace AČR [6].

Např. v roce 2018 proběhlo poslední a již 18. certifikační cvičení 18. úkolového uskupení AČR RS (operace Resolute Support) pro nasazení v Afghánistánu. Toto cvičení prověřilo schopnosti velitelství uskupení zabezpečit komplexní národní podporu jednotek AČR v rámci úkolového uskupení na území Afghánistánu. Cvičení Messenger 2/2018 proběhlo v kasárnách Dědice a přilehlém VVP Březina s účastí celkem 84 osob a 10 kusů techniky. Na závěr cvičení bylo Velitelství 18. úkolového uskupení AČR RS úspěšně certifikováno pro nasazení v Afghánistánu [7].

3.5 Charakteristika a historie vybraných zahraničních operací Armády České republiky

Pro ilustraci uvedu krátký rozbor dvou z nejdůležitějších operací ČSA a AČR – operace Pouštní bouře a operace KFOR.

3.5.1 Operace Pouštní bouře

Irácko-iránská válka, která skončila v roce 1988, finančně zruinovala Saddáma Husajna a jeho režim. Dlužil okolo 15 miliard dolarů Kuvajtu, dalších 15 miliard dolarů Saudské Arábii a přibližně 10 miliard ostatním věřitelům. Jako jediné východisko z dluhové situace Iráku se zdála být domácí ropná produkce. Ve stejném roce Kuvajt přesáhl v těžbě ropy svůj limit o 20 % a nepřímo přispěl k tomu, že cena této suroviny vlivem převisu nabídky nad poptávkou poklesla,

což výnosy z irácké ropné produkce, která tvořila značnou část ekonomiky této země, znehodnotilo [8].

Husajn tedy začal vyvíjet nátlak na Kuvajt. Tvrdil, že Iráku náleží ušlý zisk ve výši 22,4 miliard dolarů a že Kuvajt těží pomocí šikmých vrtů u ropného pole Rumaila, které bylo sporným územím obou států, a že Kuvajt je historicky 19. provincií Iráku apod. Husajn po následném vyjádření velvyslance USA, ve kterém vyjádřil, že v případě vojenského zákroku nebude USA reagovat, zahájil vojenskou operaci na území Kuvajtu [8, 9].

Operace Pouštní bouře byla schválena rezolucí OSN v noci z 16. na 17. ledna 1991 a byla součástí války nazývanou „Válka v Perském Zálivu“, která proběhla v letech 1990 – 1991. Operace pouštní bouře byla navazující druhá fáze předcházející operace Pouštní štít [10].

Operace byla reakcí na vpád irácké armády na území Kuvajtu v noci 2. srpna 1990, přestože byla naplánována mírová jednání na 4. srpna 1990. Kuvajt tento vpád neočekával, a proto byl obsazen Irákem do dvanácti hodin od zahájení invaze [10].

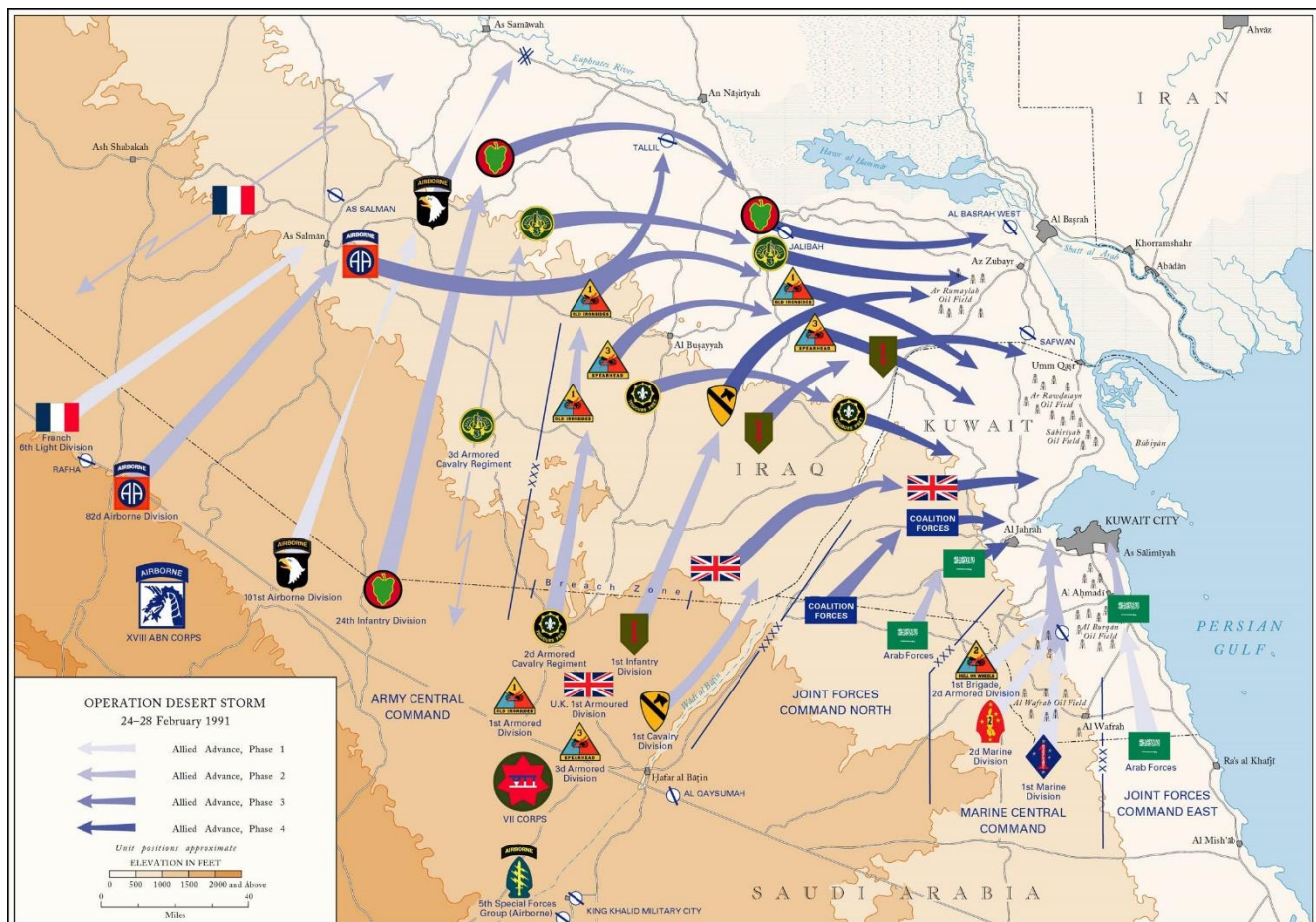
Rada bezpečnosti schválila v roce 1990 celkem 12 rezolucí odsuzujících agresi Iráku proti Kuvajtu. Ve většině z nich spolu poprvé hlasovalo všech pět stálých členů. Díky tomuto jednoznačnému stanovisku vznikla koalice 28 států, jejíž jednotky se vydaly do ohrožené oblasti v Perském zálivu [11].

Účast tehdy ještě České a Slovenské Federativní Republiky byla schválena 23. září 1990 tehdejším Federálním shromážděním. Za pouhé dva měsíce byl proveden výběr vojáků – dobrovolníků a příprava techniky. Výběr byl dokončen koncem listopadu 1990 a to v počtu 169 osob ve formaci protichemické jednotky. Protichemická jednotka se stala součástí koaličních sil [11].

Jednotka byla nasazena v Saudské Arábii pro zajištění úkolů jako například měření koncentrace chemických otravných látek a očista okolí Kuvajt-City od munice, a v souladu s dohodou podepsanou vládami ČSFR a KSA. Proto byly dva protichemické odřady dislokovány v týlu dvou Saudskoarabských brigád. 1. odřad a zdravotnický odřad byly dislokovány v hlubokém týlu – svým působením jednotky naplňovaly humanitární charakter, a proto se nemohly účastnit přímých bojů.

Po 42 dnech operace Pouštní bouře byl vyhlášen klid zbraní a protichemické jednotky ČSA se připravují na návrat do vlasti. Celkem bylo nasazeno 200 příslušníků Československé armády, z nichž jeden přišel o život. Operace Pouštní bouře byla první zahraniční operací ČSA a byla základním stavebním kamenem pro přípravu a organizaci následujících misí [10,11].

Operace se účastnilo 100 vojáků ČSA, jednalo se o první zkušenost příslušníků ČSA se zahraniční operací. Operace prověřila nejen velící a logistické procesy Československé Armády, ale také připravenost a odbornost vojáků – jednotlivců. Tyto zkušenosti a navázané mezinárodní vztahy umožnily ČSA a později AČR účastnit se dalších významných operací v rámci OSN, NATO A EU.

Obrázek 2 - schéma operace Pouštní bouře (zdroj: [14])

3.5.2 Operace KFOR (JOINT GUARDIAN)

Jednou z nejznámějších operací Armády České republiky je operace KFOR na území Kosovské republiky.

Na začátku 90. let minulého století chtělo Kosovo následovat další jugoslávské republiky, které se chtěly odtrhnout od jednotného státu. Proto bylo v roce 1990 Kosovo prohlášeno za sedmou republiku bývalé Socialistické federativní republiky Jugoslávie. Celý proces referenda prohlášení za samostatnou republiku Kosovo byl však dle jugoslávské ústavy nelegální a nezávislé Kosovo nikdo neuznal [12].

K jednotlivým střetům mezi jednotkami UÇK a jugoslávskou policií docházelo již v průběhu roku 1996. V roce 1997 získala na území Kosova moc

Kosovská osvobozenecská armáda. Ta vedla, jak politický boj proti Srbům, tak i proti Albáncům, kteří podporovali srbskou správu. Jugoslávská vláda ve snaze udržet kontrolu nad územím Kosova povolala armádu, která zahájila bojové operace na území celého Kosova. V září roku 1998 zasedla Rada bezpečnosti OSN a vedení NATO [12].

10. června 1999 schválila Rada bezpečnosti OSN rezolucí č. 1 244 podpořit misi OSN v Kosovu a přispívat k vytváření a udržování bezpečného prostředí. 12 července téhož roku zahájily mnohonárodnostní síly KFOR (Kosovo Force) pod vedením Severoatlantické aliance operaci na území Kosova [13].

Armáda České republiky se zapojila do této operace průzkumnou rotou a letounem An-26. Průzkumná rota působila v prostoru mnohonárodnostní brigády STŘED, ta plnila úkoly v podřízenosti britského bojového uskupení s velitelstvím v Podujevu na území severozápadní části provincie Kosovo [13].

Mezi hlavní úkoly patřilo střežení kosovsko-srbské administrativní hranice, monitorování veškeré činnosti na tomto svěřeném úseku a v příhraniční oblasti, evidování a zajištění bezpečného návratu uprchlíků a vytvoření podmínek pro obnovu mírového soužití kosovských Srbů a Albánců v prostoru působení rot. Součástí uskupení brigády STŘED byli i specialisté týmu CIMIC (Civil-military co-operation), a skupiny vojenské policie [13].

Operace KFOR byla ukončena 19. února 2002, kdy byla struktura brigády STŘED nahrazena novým česko-slovenským kontingentem a operací KFOR II. Celkem působilo v operaci KFOR 3 070 vojáků ve třech letech a v sedmi skupinách – velitelství českého kontingentu, průzkumná jednotka, strážní družstvo, skupina CIMIC, skupina vojenské policie a bojové prvky roty. Zároveň se jedná o druhou největší operaci v historii zahraničních vojenských misí Armády České republiky [13].

Operace se účastnilo 3 070 vojáků AČR, jednalo se o druhou významnou operaci AČR v zahraničí, hned po souboru operací v rámci konfliktu Bosna a Hercegovina – operace IFOR, SFOR a SFOR II. Také umožnila vojákům AČR navázat na zkušenosti získané s krátkodobými operacemi typu Pouštní bouře a zúročit zkušenosti získané dlouhodobými operacemi - IFOR, SFOR a SFOR II. AČR touto operací ukázala cenné schopnosti velení, logistiky a zajištění rotace vojáků v dlouhodobých operacích. Zkušenosti z této a dalších operací zajistily úspěch v rámci operace Resolute Support Afghánistán.

Obrázek 3 - rozvržení odpovědností území Kosova (zdroj: [14])

3.6 Hotovostní síly Armády České republiky a jednotky vyčleněné pro mezinárodní vojenské operace

V následující kapitole budou krátce představeny hotovostní síly a jednotky AČR určené pro plnění úkolů mezinárodních vojenských operací.

3.6.1 Síly rychlé reakce NATO (NATO Response Force)

Síly rychlé reakce NATO jsou speciální mnohonárodní jednotky, které slouží Alianci v případě, že je nutné rychle zasáhnout, a to prakticky kdekoliv na světě [15].

Výsledkem pražského summitu NATO byl závazek vytvořit jednotky technologicky vyspělé, flexibilní a schopné samostatně působit až po dobu jednoho měsíce. Tato jednotka se měla skládat z pozemních, vzdušných i námořních sil a měla být připravena k zásahu kdekoli to bude potřeba na základě rozhodnutí Severoatlantické rady [15].

V roce 2019 vyčlenila AČR jednotky ve prospěch NRF v celkovém počtu do 2400 osob do německé a polské brigády sil [16].

3.6.2 Bojová uskupení EU (European Union Battlegroups)

Jedním z nástrojů, které má EU k dispozici pro rychlou reakci na krize a konflikty, jsou bojová uskupení EU. Jedná se o vojenské síly, které lze rozmístit v místě operace. Rozhodnutí založit tyto síly jsou výsledkem bratislavského summitu v roce 2018 [17].

Příprava AČR pro EU BG byla završena v první polovině roku 2019. Česká republika byla vedoucím národem v oblasti logistiky, zdravotního zabezpečení a letecké podpory s příspěvkem 550 příslušníků. Zároveň probíhá příprava 250

příslušníků do Německem vedené EU BG. AČR přispívá do tohoto uskupení mechanizovanou rotou a týmem specialistů [16].

3.7 Zahraníční operace s účastí Armády České republiky v roce 2019

3.7.1 Operace a mise NATO

KFOR Joint Enterprise, Kosovo

AČR vyčlenila do mise 10 specialistů, kteří byli zařazeni v odborných funkcích na velitelství KFOR. Podíleli se na plnění operačního úkolu v rámci mezinárodního štábu [16].

Rozšířená předsunutá přítomnost eFP, Litva

AČR byla zapojena, pod vedením Německa, do operace alianční předsunuté přítomnosti (enhanced Forward Presence). Armáda byla součástí ÚU AČR eFP Litva v počtu 235 příslušníků, na které navázalo ÚU AČR eFP EW o síle čtyř v počtu 30 příslušníků s místem dislokace v litevském výcvikovém prostoru Rukla [16].

Rozšířená předsunutá přítomnost eFP, Lotyšsko

Pod vedením Kanady byla AČR zapojena do další operace eFP tentokrát ve formaci ÚU AČR eFP Lotyšsko v počtu 55 příslušníků s místem dislokace v lotyšském výcvikovém prostoru Adazi. Cílem mise bylo podílet se v mnohonárodní sestavě na společném výcviku a posílení schopností k odstrašení a kolektivní obraně NATO v prostoru nasazení v období míru, krize a konfliktu. Celkový mandát této mise dosáhl 290 osob [16].

Baltic Air Policing, Estonsko

Armáda České republiky přispívala také v rámci ÚU AČR Baltic Air Policing v počtu 70 příslušníků s místem dislokace v estonském Amari. Úkolem jednotky byla ochrana vzdušného prostoru nad územím a teritoriálními vodami baltských republik, tedy Lotyšska, Litvy a Estonska. Letouny byly začleněny do Integrovaného systému protivzdušné a protiraketové obrany – NATINAMDS. Celkový mandát pro tuto misi byl stanoven na 95 osob a pět letounů JAS-39 Gripen [16].

3.7.2 Operace a mise Evropské Unie

European Union Training Mission (EUTM-M), Mali

V této zahraniční výcvikové operaci byla AČR zapojena ÚU AČR Mali v celkovém počtu 120 příslušníků. ÚU je složeno ze zastoupení ve štábu mise, jednotky ochrany Bamako a Koulikoro a dvou výcvikových instruktorů. Jednotky ochrany plnily úkoly spojené s ochranou velitelství EUTM-M Mali a výcvikového střediska Koulikoro. Současně se vznikem velvyslanectví ČR Mali v září 2019 byl úkol jednotek rozšířen o podporu zastupitelského úřadu [16].

EU NAFOR MED operace Sophia, Itálie

Mise byla zřízena v reakci na globální migrační krizi. Hlavními úkoly jsou eliminace pašeráckých sítí, záchrana migrantů v nouzi a výcvik libyjské pobřežní stráže. V operaci byla ČR zapojena třemi příslušníky, kteří plnili úkoly na operačním velitelství, a jedním příslušníkem plnícím úkoly na velitelství sil FHQ v Římě [16].

3.7.3 vojenské operace mezinárodního společenství

MFO Sinaj, Egyptská arabská republika

Do operace MFO byla AČR zapojena třemi důstojníky, kteří plnili úkoly na velitelství sil, a leteckou jednotkou s letounem C-295 CASA v počtu do 15 osob. Letecká jednotka zabezpečovala přepravu osob a materiálu mezi základnami MFO, Káhirou a Tel Avivem, přepravu dalších vládních a styčných představitelů stran mírové smlouvy a částečně SAR a leteckého MEDEVAC [16].

Operace Inherent Resolve, Irák, Kuvajt

Česká republika nasadila v roce 2019 ÚU AČR Irák, jeho struktura zahrnovala příslušníky působící na velitelství a štábech mise OIR (Operation Inherent Resolve) a NMI (NATO Mission Iraq) v Bagdádu, Al Taji a jednoho příslušníka z Kuvajtu. Součástí ÚU je také výcviková jednotka Vojenské policie a výcviková jednotka chemického vojska v počtu 38 osob [16].

Letecký poradní tým (LPT), Irák

Letecký poradní tým Armády České republiky v počtu do 35 osob byl dislokovaný na základně Balad a plnil úkoly výcviku a mentorování pilotního a pozemního personálu iráckých vzdušných sil. Výcvik probíhal na letounech L-159. Ke konci roku 2018 ukončil poradní tým mentorování a dále se zaměřil výhradně na pozemní přípravu. V červnu 2019 byl tým odsunut zpět do České republiky a transformován na VJ Alca v počtu do 13 osob s vysláním na přibližně dva měsíce, dvakrát do roka [16].

Výcviková jednotka Vojenské policie, Irák

V roce 2019 působila AČR na území Iráku ve formaci výcvikové jednotky Vojenské policie do počtu 7 osob. Jednotka plnila úkoly výcviku a mentorování

irácké policie. Jednotka byla součástí MNTFP (Multinational Task Force Police) pod italským vedením a působila na policejní škole irácké policie na základně Camp Dublin v Bagdádu [16].

Výcviková jednotka chemického vojska, Irák

Ve stejném roce působila též na území Iráku další výcviková jednotka, tentokrát jednotka chemického vojska v počtu 12 osob, která plnila úkoly spojené s poradní činností a mentoringu při výcviku specialistů chemického vojska irácké armády v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení (OPZHN). Jednotka byla krátkodobě posílena o výcvikovou jednotku laboratorních specialistů v počtu 13 osob, a to vždy s vysláním dvakrát do roka. Jednotka působila primárně na škole chemického vojska na základně Al Taji, laboratorní specialisté působili ve vnitřním perimetru letiště Bagdád [16].

3.7.4 Mise OSN

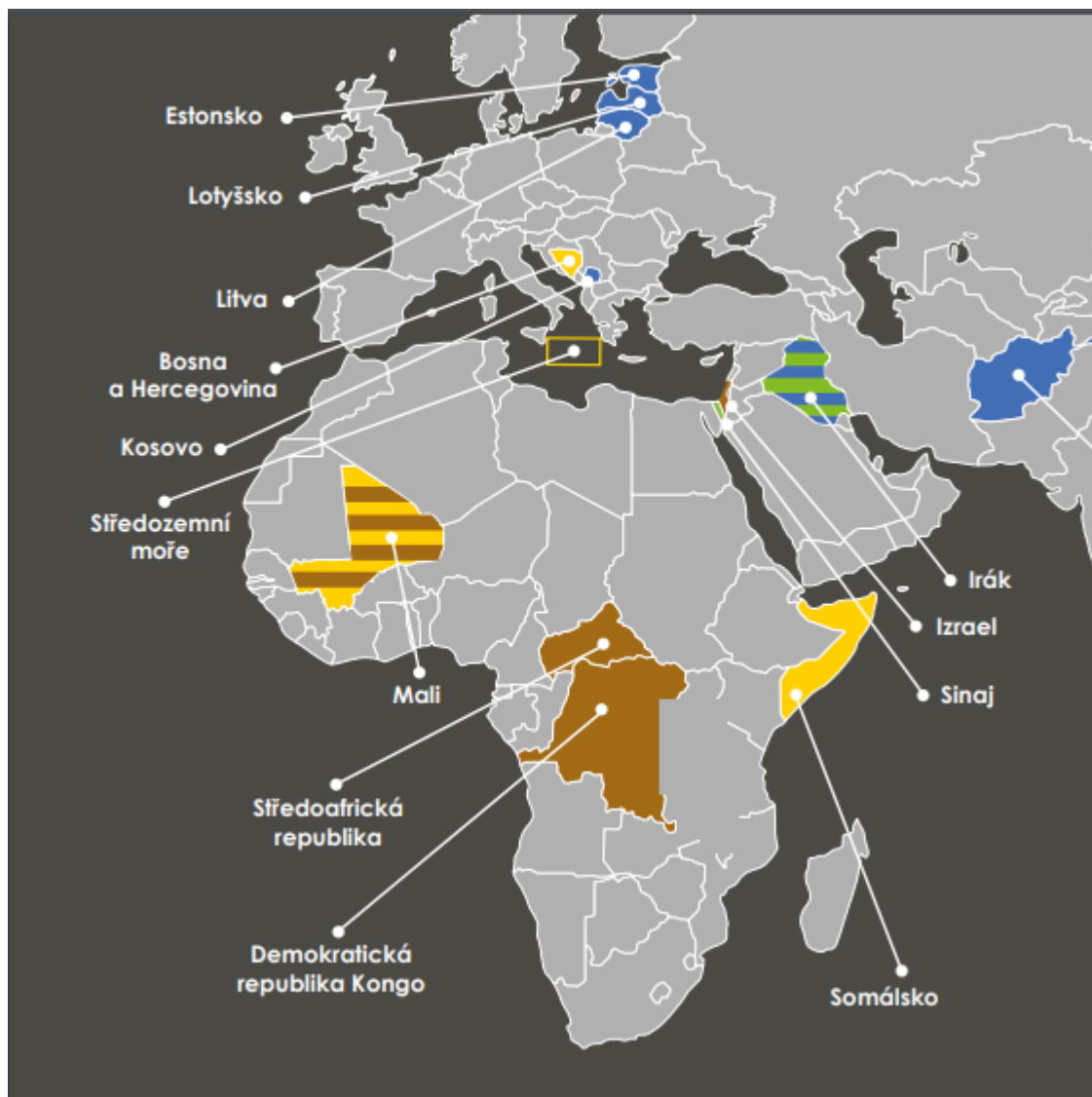
MINUSMA, Mali

Do září 2019 byla Česká republika zapojena do mise OSN MINUSMA. AČR vyslala 5 vojáků, kteří plnili úkoly na velitelství mise v Bamaku a na základně GAO v sestavě německého týmu ISR. Od října 2019 bylo toto zapojení sníženo o dva vojáky, kteří působili v rámci německého kontingentu.

Vojenští pozorovatelé OSN

Vojenští pozorovatelé OSN AČR působili v roce 2019 ve čtyřech mírových misích OSN v počtu 9 osob [16]:

- MONUSCO (Demokratická republika Kongo) – 2 osoby,
- UNMIK (Kosovo) – 2 osoby,
- MINUSMA (Mali) – 2 osoby,
- MINUSCA (Středoafriická republika) – 3 osoby.

Obrázek 4 - mapa přítomnosti příslušníků AČR v zahraničních operacích (zdroj: [16])

3.8 Přehled ukončených mezinárodních operací s účastí Armády České republiky

Tabulka 1 - přehled ukončených mezinárodních operací s účastí AČR (zdroj: [18])

Název operace	Země	Období nasazení – seřazeno dle data ukončení mise	Počet nasazených příslušníků
UNPROFOR	Jugoslávie	1992 – 1995	2250
UNCRO	Chorvatsko	3/1995 – 1/1996	750
UNTAES	Chorvatsko	1/1996 – 1/1998	100
AFOR	Albánie a Turecko	1999	100
IFOR, SFOR SFOR II	Bosna a Hercegovina, Chorvatsko	1996 – 12/2001	6300
UNGCI	Irák	1991 – 2003	320
ISAF	Afghánistán	4/2002 – 1/2003	269
ISAF	Afghánistán	1/2003 – 4/2003	11
Trvalá Svoboda	Kuvajt	3/2002 – 6/2003	612
IZ SFOR	Irák	4/2003 – 12/2003	526
CONCORDIA	Makedonie	4/2003 – 12/2003	2
Trvalá Svoboda - 2004	Afghánistán	3/2004 – 8/2004	120
SFOR	Bosna a Hercegovina	2002 – 12/2004	42
KFOR	Kosovo	2/2002 – 7/2005	2400

Winter Race	Pákistán	9/2005 – 1/2006	29
IZ SFOR (MNF – I)	Irák	12/2003 – 12/2006	1273
Trvalá Svoboda - 2006	Afghánistán	3/2006 – 12/2006	120
ISAF EOD + meteo	Afghánistán	3/2004 – 3/2007	350
ALTHEA	Bosna a Hercegovina	12/2004 – 6/2008	400
MNF I	Irák	3/2003 – 12/2008	423
KAIA - ISAF	Afghánistán	4/2007 – 12/2008	658
Trvalá svoboda 2008 - 2009	Afghánistán	2008 – 2009	300
MNF – I	Irák	3/2003 – 2/2009	4
ISAF Uruzgán	Afghánistán	12/2007 - 3/2009	200
EUFOR	Čad	8/2007 - 3/2009	2
BALTIC AIR POLICING 2009	Litva	2/2009 - 9/2009	150
KFOR operace Střed	Kosovo	2005 – 2011	3070
HELI UNIT ISAF	Afghánistán	2009 – 2011	700
ÚÚ 601 skss ISAF	Afghánistán	6/2011 – 6/2012	200
BALTIC AIR POLICING 2012	Litva	2010 – 2013	128
ISAF PRT	Afghánistán	3/2008 – 1/2013	2 500, přibližně 1/3 opakovaně
Výcvikové jednotky VP	Afghánistán	9/2012 – 4/2013	24
OMLT	Afghánistán	11/2012 – 4/2013	270
1. MAT Lógar ISAF	Afghánistán	3/2013 – 9/2013	64
1. MAT Wardak ISAF	Afghánistán	4/2013 – 10/2013	59
Air Policing	Island	10/2014 – 12/2014	75
Active Fence	Turecko	9/2014 – 1/2015	7

Air Surveillance	Island	7/2015 – 8/2015	70
Air Surveillance	Island	8/2016 – 11/2016	70
Inherent Resolve	Irák	12/2016 – 6/2017	17
Strážní rota Bagram Airfield	Afghánistán	10/2013 – 3/2020	2 128
Celkem nasazeno příslušníků			26 437

Tabulka je barevně rozdělena dle patronací mezinárodních organizací. Oranžová je patronace NATO, modrá patronace OSN, zelená patronace EU. Z tabulky můžeme vidět, že převládají mise NATO, přestože zahraniční mise AČR byly nejprve pod patronací OSN.

Největší nasazení příslušníků Armády České republiky bylo na území bývalé Bosny a Hercegoviny a Chorvatska, a to v rámci mírové operace IFOR, SFOR a SFOR II, kde bylo nasazeno celkem 6 300 příslušníků AČR. Zároveň se jednalo o první nasazení českých vojáků v zahraniční operaci pod velením NATO [18].

Naopak nejmenším nasazením příslušníků AČR bylo v rámci dvou operací, operace CONCORDIA a EUFOR, zde se jedná o dva příslušníky – v obou případech o vojenské pozorovatele OSN. V případě operace CONCORDIA se jednalo o mírovou misi EU, která nahradila vojenskou operaci NATO v březnu 2003. AČR se zde účastnila jako člen společenství NATO (v té době ještě jako nečlen EU) [18].

Operace EUFOR byla součástí operací na základě rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1778 z 25. září 2007 a měla sloužit k vyřešení místního konfliktu mise EUFOR Chad/Central African Republic a EUFOR TCHAD/RCA. Českou republiku zastupovali dva důstojníci ve velitelských strukturách [18].

Celkem bylo nasazeno od roku 1991 do roku 2020, tj. během 29 let, 26 697 příslušníků Armády České republiky. Tito příslušníci byli nasazeni ve 14 zemích a 38 zahraničních operacích. Průměrné operační počty tedy mohly být téměř 1 000 vojáků ročně, což je relativně vysoký počet.

4 METODIKA

Pro zpracování teoretické části diplomové práce byla využita odborná rešerše, analýza literatury a dokumentů a informace získané rozhovorem s důstojníkem AČR zodpovědného za přípravu vojáků do zahraničních operací. Pro zpracování praktické části byla získána data z oficiálních zdrojů Armády České republiky a Ministerstva obrany, statistické ročenky, výroční zprávy, hlášení a popisy jednotlivých operací a další oficiální dokumenty Armády České republiky.

Analýza bude provedena v rámci jednotlivých operací spadajících pod danou misi ISAF nebo Resolute Support. Budou analyzovány výroční zprávy, hlášení a popisy jednotlivých operací. Součástí je také rozhovor s důstojníkem odpovědným za přípravu vojáků do zahraniční mise.

Součástí finanční analýzy jsou statistické ročenky Ministerstva obrany a oficiální dokumenty vlády ke státnímu rozpočtu. Následně bude použita metoda komparace pro adekvátní posouzení získaných dat o nasazení Armády České republiky v Afghánistánu.

Na základě získaných informací z teoretické části, vyhodnocení a analýzy zdrojů, rozhovoru a statistických dat Ministerstva obrany a Armády České republiky bude posouzena efektivita a dostatečnost nasazovaných sil a prostředků v zahraničních operacích.

5 VÝSLEDKY

5.1 Analýza konfliktu v Afghánistánu

Válka v Afghánistánu je vojenský konflikt, který začal invazí USA a spojenců 7. října 2001, a trvá dodnes. Iniciační invaze se účastnilo 6 zemí a dalších 38 zemí se podílelo na následující operaci ISAF. Celkem 54 zemí je součástí dodnes trvající operace Resolute Support [20, 21].

5.1.1 Historie konfliktu Afghánistán

USA se při sovětské invazi do Afghánistánu stala hlavním podporovatelem afghánského odboje. Mezi dalšími podporovateli byla například Čína, Írán či Spojené království Velké Británie a Severního Irska. Na základě mezinárodních dohod vyjednaných OSN došlo 15. února 1989 ke stažení sovětských vojsk z Afghánistánu [19].

V následném mocenském vakuu vzniklo několik mudžáhedínských frakcí, které se snažily získat moc. Následný boj o moc trval dalších 7 let a přerostl do rozměrů občanské války. Válka vyústila ve vznik Tálibánu a ustanovení tálibánské vlády na afghánském území. Afghánistán následně poskytl azyl Usámovi a jeho organizaci Al-Káida, což zapříčinilo ochladnutí vztahů mezi USA a tálibánskou vládou [19].

Z původního USA podporovaného odboje se paradoxně stala tálibánská vláda a teroristická organizace Al-Káida. Jde říct, že sovětská invaze do Afghánistánu umožnila uchopení moci a upevnění pozice tálibánskému hnutí a Usámu bin Ládínovi [19].

5.1.2 Invaze do Afghánistánu

Důvodem pro invazi do Afghánistánu byly útoky z 11. září 2001. Jednalo se o sérii čtyř koordinovaných teroristických útoků na významné cíle ve Spojených státech, při nichž zahynulo téměř 3 000 lidí [21].

Spojenci NATO a partnerské země ihned útoky odsoudili a nabídli svou podporu USA. Severoatlantická rada je 2. října 2001 informována americkým představitelem o výsledcích útoků z 11. září. Rada stanoví, že útoky jsou považovány za útok na Alianci. V důsledku tohoto rozhodnutí dochází k aktivaci článku 5 Washingtonské smlouvy – klauzuli o kolektivní obraně Aliance. Ta bude aktivována v případě zjištění směřování útoku ze zahraničí. Je to poprvé v historii NATO, co se Spojenci rozhodli článek 5 uplatnit [21].

USA následně vyzývá tálibánskou vládu k vydání Usáma bin Ládina. Ta odmítá a požaduje důkazy o jeho vině, což Bush odmítl s tím, že s teroristy se nevyjednává. Po odmítnutí zahájí USA společně se spojenci nálety proti cílům Al-Káidy a Tálibánu v Afghánistánu. Pozemní síly jsou rozmístěny o dva týdny později. Následně je spuštěna operace Trvalá svoboda, kterou podporuje koalice spojenců. [19, 21].

Přibližně o měsíc později tálibánské síly opouštějí Kábul. Vojenská koalice etnických skupin stojících proti vládě Tálibánu a sil NATO přebírá nad Kábulem nadvládu. OSN následně vydává rezoluci Rady bezpečnosti 1 378, kterou požaduje svou ústřední roli při vytváření přechodné správy a vyzývá členské státy, aby do Afghánistánu vyslaly mírové jednotky [21].

V prosinci téhož roku je na základě rezoluce OSN 1386 stanoveno rozmístění Mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil (ISAF) v Kábulu a jeho okolí s cílem stabilizovat Afghánistán a vytvořit podmínky pro soběstačný mír.

V lednu následujícího roku je nasazen první kontingent mírových sil ISAF dle kapitoly VII Charty OSN (akce s ohledem na ohrožení míru, narušení míru a agresivní činy). Spojené království přebírá první šestiměsíční rotaci velení ISAF, 18 dalších zemí nasazuje síly a prostředky [21].

Důvodů pro invazi do Afghánistánu bylo hned několik. Jednoznačně můžeme říct, že se Afghánistán stal základnou mezinárodního terorismu a hlavní základnou Al-Káidy. Místní tálibánská vláda to umožnila a zároveň odmítla vydat Usámu bin Ládina po událostech 11. září. Tato politika představovala hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost v oblasti. Poslední důvod je dodnes nepotvrzený, a to domněnka, že teroristické útoky z 11. září byly naplánovány na území Afghánistánu teroristickou organizací [20].

Tím byla zahájena mise ISAF (International Security Assistance Force) v Afghánistánu, které se účastnila i Armáda České republiky, a to od roku 2002 [21].

5.2 Mise ISAF

Od srpna 2003 do prosince 2014 vedlo NATO misi ISAF s podporou mandátu OSN. Posláním ISAF bylo umožnit afghánským úřadům budovat kapacity afghánských bezpečnostních sil. Ty měly sloužit k zajištění bezpečnosti a zamezení opětovného vzniku bezpečných útočišť pro afghánské teroristické organizace. ISAF bylo dosud nejdelší a nejnáročnější misí NATO. Na svém vrcholu zahrnovala více než 130 000 jednotek z 50 zemí NATO a partnerských zemí [21].

5.3 Analýza působení AČR v rámci konfliktu v Afghánistánu

5.3.1 Přehled operací AČR v Afghánistánu

Armáda České republiky se účastní operací NATO v Afghánistánu od ukončení invaze a zahájení mise ISAF, tedy již 19 let. Armáda České republiky plnila vždy spíše podpůrnou roli ve vztahu k ostatním jednotkám Aliance. Vzhledem k vysoké profesionalitě zdravotnických odřadů, vojenských nemocnic, chemických jednotek, leteckých instruktorů, poradních týmu a civilně vojenské spolupráci toho byla efektivně schopná. Jednotlivé operace AČR v Afghánistánu jsou rozebrány v následující tabulce:

Tabulka 2: Počet nasazených příslušníků v Afghánistánu (zdroj: [18])

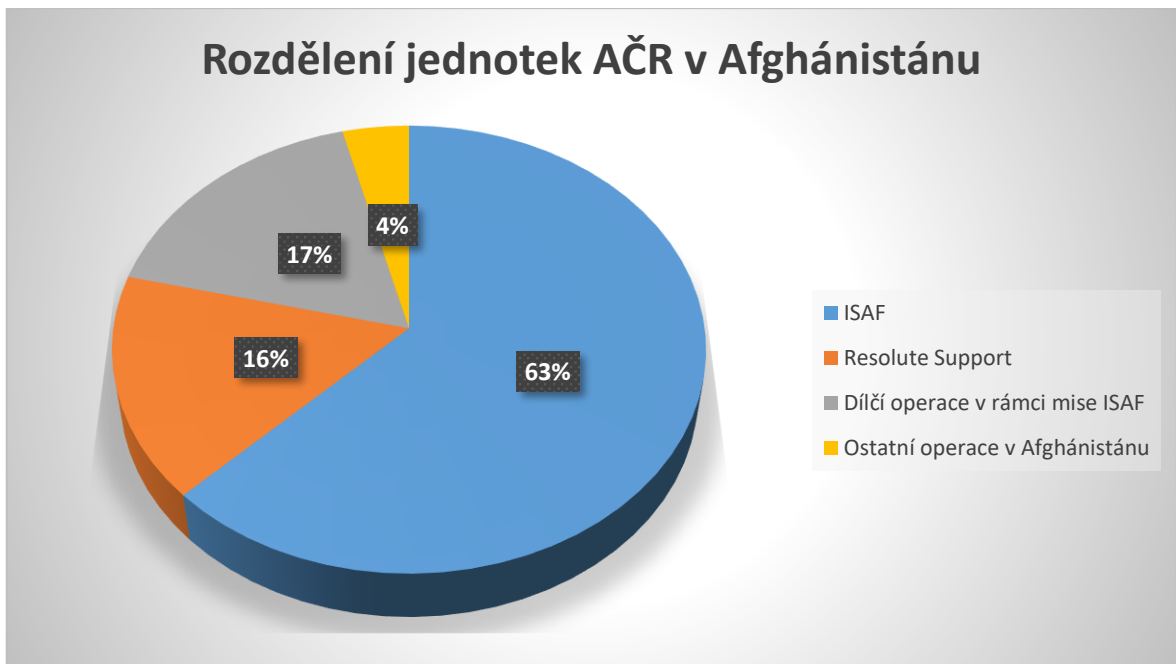
Název operace	Typ operace	Období nasazení – seřazeno dle datumu ukončení mise	Počet nasazených příslušníků
ISAF – polní nemocnice	Podpůrná	2002 – 2003	269
Trvalá Svoboda - 2004	Bojová	3/2004 – 8/2004	250
Trvalá Svoboda - 2006	Bojová	2006	120
ISAF EOD + meteo	Podpůrná	3/2004 – 3/2007	350
ISAF (rotace 2007)	Podpůrná	2007 – 2008	244
KAIA - ISAF	Podpůrná	4/2007 – 12/2008	658
ISAF (rotace 2008)	Podpůrná	2008 – 2009	403
Trvalá Svoboda – 2008/2009	Bojová	2008 – 2009	3 x 100
ISAF (rotace 2009)	Podpůrná	2009 – 2010	518

ISAF (rotace 2010)	Podpůrná	2010 – 2011	560
HELI UNIT ISAF	Podpůrná	2009 – 2011	7 x 100
ISAF (rotace 2011)	Podpůrná	2011 – 2012	687
ÚÚ 601. skss v misi ISAF	Bojová	6/2011 – 6/2012	2 x 100
ISAF (rotace 2012)	Podpůrná	2012 – 2013	535
Výcviková jednotka Vojenské policie	Podpůrná	10/2012 – 4/2013	4 x 12
OMLT ISAF	Bojová	11/2012 – 4/2013	5 x 54
1. MAT Lógar ISAF	Bojová	3/2013 – 9/2013	64
1. MAT Wardak ISAF	Bojová	4/2013 – 10/2013	59
ISAF (rotace 2013)	Podpůrná	2013 – 2014	719
ISAF (rotace 2014)	Podpůrná	2014 – 2015	273
RS Afghánistán (rotace	Podpůrná	2015 – 2016	314
RS Afghánistán (rotace	Podpůrná	2016 – 2017	305
RS Afghánistán (rotace	Podpůrná	2017 – 2018	285
RS Afghánistán (rotace	Podpůrná	2018 – 2019	592
RS Afghánistán (rotace	Podpůrná	2019 – 2020	613
BAF ISAF Parwan	Bojová	10/2013 – 3/2020	2128
Celkem nasazeno příslušníků			11 114

Armáda České republiky se účastnila celkem 26 samostatných a profesně různorodých operací v Afghánistánu. Největší část úsilí AČR v Afghánistánu byla vynaložena na rotace mise ISAF, které byly později nahrazeny misí Resolute Support. Z operací ISAF se armáda účastnila 9 rotací a dalších 8 přidružených operací typu OMLT (Operational

Mentoring and Liaison Team) a MAT (Military Advisory Team). Z pohledu typu operace se jedná o 8 bojových operací, čtyři z toho pod záštitou 601. skss. Prostějov, zbylé byly strážní prvky AČR, kde ale byla hrozba střetu, proto jsou klasifikovány jako bojové. Z podpůrných operacích se jedná o 18 operací, kdy Armáda České republiky plnila podpůrné a logistické úkoly v rámci ÚU, jako je například polní chirurgický tým, jednotka NIC, a podobně [18].

Obrázek 5: Graf rozdělení jednotek AČR v Afghánistánu (zdroj: [18])

Obrázek 5 – Graf znázorňuje zastoupení příslušníků AČR v rámci mise ISAF a přidružených operací. Armáda České republiky vyčlenila celkem 8 537 příslušníků a dalších 2 209 jako součást navazující operace Resolute Support. Nasazení v rámci mise ISAF je zároveň největší, co se týče operací v oblasti Afghánistánu. Celkem se jedná o 63 % z celkového počtu nasazených vojáků. Navazující mise Resolute Support, která nahradila misi ISAF v roce 2015 tvoří 16 % z celkového počtu, což je o pouhé procento méně než podpůrné a dílčí operace v rámci mise ISAF. Významný rozdíl mezi misí ISAF a misí Resolute Support je samozřejmě způsoben dobou trvání mise. V případě mise ISAF se jedná o 12 let oproti 5 letům operace Resolute Support.

Dalšími významnými operacemi jsou i ostatní operace Armády České republiky na území Afghánistánu, ty tvoří pouhé 4 % z celkového počtu nasazení jednotek. Jedná se konkrétně o působnost 601. skss v Afghánistánu pod kódovým označením operace Trvalá svoboda, která probíhala v rámci vojenských aktivit americké armády.

Toto rozdělení je logické, protože rotace ISAF tvoří základ samotného ÚÚ v rámci mise, která zajišťuje komplexní podporu AČR v Afghánistánu. Příslušníci rotace působili i na velitelství TAAC (Train, Advise and Assist Command) v rámci jednotky AAT (Air Advisory Team) jako polní chirurgický tým a zastupují AČR na velitelství ISAF/Resolute Support. Tím tvoří nezbytné zázemí a podporu pro dílčí operace ISAF na území Afghánistánu [18].

5.4 Mise ISAF AČR

5.4.1 ISAF 2002 – nasazení polní nemocnice AČR

Na základě rezoluce OSN 1386 k rozmístění sil a prostředků přijala Česká republika, v květnu roku 2002, rozhodnutí pro účast v misi ISAF vysláním vojenského kontingentu. Kontingent AČR se skládal nejdříve z příslušníků 6. polní nemocnice AČR, od začátku roku 2003 také z příslušníků 11. polní nemocnice AČR [22].

Této operace se za dobu působení účastnilo 269 příslušníků Armády České republiky. Přesun kontingentu do místa působení proběhl ve třech etapách. V první odletělo 5 členů chirurgického týmu k 34. polní nemocnici Velké Británie do města Bagram, v další etapě byla vyslána skupina logistického zabezpečení v počtu 35 osob do města Kábul s technikou a materiálem a v poslední etapě byl proveden přesun hlavních sil v počtu 110 osob. V polovině října 2002 byla 6. polní

nemocnice vystřídána příslušníky 11. polní nemocnice. Ta byla začleněna do přímé podřízenosti velení ISAF [22].

Zdravotní péči místnímu obyvatelstvu poskytovalo celkem 269 příslušníků zdravotnických odřadů. Součástí kontingentu byly i dvě čety ochrany složené převážně z příslušníků průzkumných jednotek a četa vojenské policie. Kontingent působil v operaci na základě usnesení vlády č. 866 do konce ledna 2003. Působení polní nemocnice bylo umožněno zejména díky dobře připravenému personálu a kvalitní technické vybavenosti PN. [22, 23].

Obrázek 6: Schéma struktury kontingentu v Afghánistánu (zdroj: [23])

5.4.2 ISAF EOD + meteo

V březnu 2004 byli příslušníci AČR vyčleněni pro zajištění meteorologického a ženíjního zabezpečení a likvidace nevybuchlé munice a výbušnin v prostoru sil ISAF na letišti Kábul. Pro tuto činnost bylo vyčleněno celkem 67 příslušníků. V listopadu roku 2006 se k nim přidalo 66 příslušníků, jelikož Česká republika se stala vedoucím národem (Lead nation) ve struktuře velitelství sil NATO v Kábulu. Z 66 příslušníků velitelství sil NATO v Kábulu bylo celkem 47 členů speciální služby řízení letového provozu, letecké informační služby, bezpečnosti letů, logistiky a dalších odborností souvisejících s provozem letiště Kábul [24, 40].

Operace trvala čtyři roky a zapojilo se do ní celkem 350 příslušníků.

5.4.3 ISAF (rotace 2007)

V roce 2007 byla AČR zapojena do mise ISAF celkem čtyřmi kontingenty. První odřad byl součástí operace ISAF EOD + meteo, viz výše. Odřad byl tvořen 18 osobami a byl dislokován na mezinárodním letišti Kábul. Odřad ukončil svou činnost v dubnu 2007, kdy byl vystřídán kontingentem polní nemocnice a chemické jednotky v počtu 99 osob [25].

Úkolem kontingentů bylo provádění pyrotechnického průzkumu, likvidace nevybuchlé munice a improvizovaných výbušných a meteorologické zabezpečení orgánů řízení letového provozu. Úkolem kontingentu polní nemocnice bylo poskytnutí odborného lékařského ošetření raněným a nemocným, krátkodobá hospitalizace a součinnost s humanitárními organizacemi. Úkolem chemické jednotky bylo provádět CBRN průzkum, odběr vzorků a jejich vyhodnocení v polní laboratoři. V neposlední řadě bylo jedním z úkolů také vyhodnocování chemické situace a varování vojsk NATO a orgánů místní samosprávy [25].

Třetím uskupením v rámci mise byl kontingent PRT v počtu 110 osob. Ten plnil úkoly zabezpečení základny PRT, patrolování přidělených prostorů odpovědnosti, zabezpečení příslušníků při plnění úkolů mimo základnu a zajištění ochrany civilních odborníků při výjezdech [25, 40].

Posledním kontingentem byla skupina speciálních operací Vojenské policie (SOG) o počtu 35 osob. Úkolem kontingentu byly bojové operace k zajištění vnitřní bezpečnosti Afghánistánu společně s jednotkami ANA (afghánské armády), podílet se na jejich výcviku a výstavbě a podporovat výcvik jednotek ANP (afghánské policie). Jednotka SOG působila v provincii Helmand od května 2007 [25, 29, 40].

Celkem se na rotaci ISAF v roce 2007 podílelo 244 osob.

5.4.4 KAIA ISAF

Od března 2008 působila v rámci mise ISAF podpůrná operace s názvem KAIA ISAF. Jednalo se o 5. kontingent AČR polní nemocnice a chemických jednotek. Ten byl vyslán na základě požadavku ACO SHAPE (Velitelství spojeneckých sil v Evropě) [26].

Převážnou část 5. kontingentu tvořila polní nemocnice, ve které byli zařazeni zástupci velitelství nemocniční základny, 6. polní nemocnice, fakulty vojenského zdravotnictví UNOB a ostatních složek zdravotnické služby AČR. Celkem se jednalo o 105 příslušníků. Jejich hlavním úkolem bylo poskytování zdravotnického zabezpečení vojákům NATO v prostoru kábulského letiště [26].

Součástí kontingentu byl také protichemický odřad, skupina OMLT, meteorologická skupina, skupina řízení letového provozu a skupina vojenské policie. Celkem se jednalo o 30 osob. Odřady plnily podpůrnou funkci polní nemocnici, zajišťovaly vyhodnocování radiační, chemické, biologické a meteorologické situace, řízení letového provozu a ochrany osob kontingentu při přesunech mimo základnu kábulského letiště [26].

Celkem se na operaci KAIA ISAF podílelo 658 osob v několika rotacích spolu s týmem zajišťujícím odsun a likvidaci vojenské nemocnice v prosinci 2008, kdy byla mise ukončena.

5.4.5 ISAF (rotace 2008)

V rámci rotace sil ISAF vyčlenila Armáda České republiky celkem čtyři kontingenty. První kontingent působil na mezinárodním letišti Kábul. Jednalo se opět o kontingent polní nemocnice a chemické jednotky v počtu do 105 osob. Ten

se podílel na zajištění lékařské péče a zdravotnického zabezpečení vojáků Aliance v prostoru odpovědnosti. Chemická jednotka zajišťovala vyhodnocování radiální, chemické a biologické situace a varování sil Aliance [27].

Součástí sil AČR na letišti Kábul byly podpůrné prvky jako například tým OMLT a příslušníci hydrometeorologického zabezpečení a řízení letového provozu. Nově vznikl také podpůrný prvek NSE (National Support Element), jehož úkolem byla logistická podpora kontingentů AČR na území Afghánistánu [27].

Druhým kontingentem byl provinční rekonstrukční tým působící v provincii Lógar v počtu do 200 osob. Jeho hlavním úkolem byla podpora činností související se stabilizací situace v provincii a rekonstrukčním procesem Afghánistánu. Zároveň měl za úkol monitorovat, hlásit, vyhodnocovat a provádět poradenskou činnost v aspektech politických, sociálních a bezpečnostních v těsné součinnosti s UNAMA (United Nations Assistance Mission in Afghanistan) a vedoucími národy SSRU (Security Sector Reform Unit). To včetně společného sdílení informací mezi vládními prvky a civilními agenturami [27].

Předposledním kontingentem byla jednotka dislokována na základně Deh Rawod v počtu 63 osob. Jednotka zajišťovala ostrahu a ochranu nizozemské základny [27].

Posledním kontingentem v počtu 35 osob byla jednotka operací vojenské policie. Ta plnila úkoly ve spolupráci s ozbrojenými silami Velké Británie. Později toho roku byl kontingent přesunut do provincie Lógar. Úkol zůstal nezměněn, podílet se na výcviku jednotek ANA, pomáhat při jejich výstavbě a podporovat výcvik ANP [27, 29].

Celkem se na rotaci ISAF podílelo 403 osob, které v roce 2009 nahradila další rotace sil AČR.

5.4.6 ISAF (rotace 2009)

Česká republika vyslala v roce 2009 další rotaci mise ISAF. Ta byla tvořena čtyřmi kontingenty – kontingent Kábul, kontingent PRT Lógar, kontingent Uruzgan a kontingent vrtulníkové jednotky [28].

Kontingent Kábul se skládal z chemické jednotky a národního podpůrného prvku NSE. Součástí kontingentu byla také lehká chemická jednotka, výcvikový a poradní tým OMLT, meteorologičtí odborníci, specialisté řízení letového provozu, skupina zdravotníků, skupina vojenské policie a příslušníci AČR zařazení na velitelství sil ISAF. Kontingent byl zodpovědný za letecký provoz na letišti Kábul a jeho ochranu před zbraněmi CBRN. V neposlední řadě působil kontingent jako logistická podpora pro všechny jednotky AČR v Afghánistánu. Kontingent obsahoval celkem 70 osob [28, 47].

Druhým kontingentem byl Provinční rekonstrukční tým na základně SHANK. Ten se skládal celkem z 275 vojáků a 14 civilních expertů Ministerstva zahraničních věcí. Hlavním úkolem PRT Lógar bylo zajištění dialogu mezi guvernérem provincie a guvernéry jednotlivých distriktů s velením ISAF. Dalším úkolem bylo budovat vzájemnou důvěru u místních autorit a tím zabraňovat vzniku dalšího konfliktu. V případě žádosti a možností měl také podporovat humanitární a rekonstrukční aktivity v provincii. V neposlední řadě kontingent monitoroval a vyhodnocoval vojenskou a civilní aktivitu v oblasti. Čeští vojáci touto činností významně přispěli k úspěšnému konání prezidentských voleb v Afghánistánu. Armáda České republiky zajišťovala monitorování všech volebních místností, prováděla pravidelné patroly a před volbami se podílela na výcviku a přípravě příslušníků Afghánské národní policie a armády [28, 47].

Třetí kontingent v oblasti Urzgánu plnil úkoly ochrany a ostrahy nizozemské základny. Kontingent ukončil plnění úkolu 31. března 2009, celkem ho tvořilo 63 osob [28].

Poslední jednotkou byl kontingent vrtulníkové skupiny, který zahájil operační činnost na konci října 2009 na základně Sharana. Úkolem kontingentu bylo zabezpečení přepravních úkolů od ledna 2010. Kontingent měl celkem 110 osob [28].

Na čtvrté rotaci ISAF se podílelo celkem 518 příslušníků Armády České republiky.

5.4.7 ISAF (rotace 2010)

Česká republika působila v roce 2010 jako součást mise ISAF na území Afghánistánu v prostoru dvou regionálních velitelství: RC-Capital a RC-East [30].

Jednotka součástí velitelství RC-Capital působila na letišti Kábul a skládala se z následujících jednotek [30].

- Působily zde jednotky chemické a biologické ochrany v počtu 12 osob. Jejím hlavním úkolem bylo neustálé monitorování radiální, chemické a biologické situace ve prospěch sil ISAF.
- Působily zde jednotky AMT v počtu 19 osob. Jejich hlavním úkolem byl výcvik leteckého a pozemního personálu afghánských vzdušných sil.
- Působily zde jednotky NSE v počtu 60 osob, které byly zodpovědné za veškeré logistické zabezpečení jednotek AČR v Afghánistánu.
- Zastupující na velitelství ISAF a KAIA působili v počtu 15 osob.

Armáda České republiky působila v rámci velitelství RCE-E v provincii Lógar, Paktika a Wardak. V rámci velitelství působily následující jednotky [30].

- V provincii Lógar působil Provinční rekonstrukční tým na základně SHANK v počtu 300 vojáků a 12 civilních expertů. Jeho hlavním úkolem bylo podporovat rozšiřování afghánské vlády v provincii, podílet se na její stabilizaci a zabezpečit ochranu civilních expertů.
- V provincii Patika působila na základně Sharana vrtulníková jednotka v počtu 100 osob. Jejím hlavním úkolem bylo zabezpečení letecké přepravy osob a materiálu.
- V provincii Wardak zahájila v prosinci operační působnost jednotka OMLT v počtu 54 osob. Ta měla za úkol přípravu a výcvik přiděleného praporu Afghánské národní armády.

Celkem se na rotaci sil podílelo 560 příslušníků Armády České republiky a 12 civilních expertů vyslaných ministerstvem zahraničních věcí.

5.4.8 HELI UNIT ISAF

Jednotka 23. základny vrtulníkového letectva v Přerově působila v Afghánistánu od roku 2009 vysláním 3. jednotky. Celkem 97 příslušníků se podílelo na posílení přepravních kapacit na teritoriu velitelství RC-E, podpoře nasazených jednotek QRF (Quick Reaction Force) a poskytování evakuace zraněným a nemocným vojákům NATO a afghánských bezpečnostních sborů [31, 33].

V roce 2011 vystřídala 3. jednotku 5. vrtulníková jednotka a zahájila úkoly ve prospěch velitele regionálního velitelství RC-E jako součást uskupení americké armády Task Force Falcon. Hlavním úkolem byla přeprava osob a nákladů ve prospěch koaličních jednotek a pátrání, záchrana a přeprava zraněných na

palubě vrtulníku v režimu CASEVAC pro potřeby českých a koaličních jednotek ISAF [32, 33].

Celkem se na operaci HELI UNIT ISAF podílelo 700 příslušníků ve čtyřech vrtulníkových jednotkách a několika rotacích. Činnost HELI UNIT ISAF byla ukončena v srpnu 2011 uplynutím dvouletého mandátu parlamentu České republiky [34].

5.4.9 ISAF (rotace 2011)

Rotace mise ISAF v roce 2011 zahrnovala pět úkolových uskupení Armády České republiky, která působila pod velitelstvím RC-Capital a RC-E.

Uskupení pod velením RC-Capital působilo na letišti Kábul a plnilo úkoly související s jeho ochranou, mentoringem afghánských vzdušných sil, poskytováním polní chirurgické péče, zajištěním logistické podpory AČR v Afghánistánu a zastoupením na velitelství ISAF a KAIA. Jednotka skládající se ze 121 osob obsahovala [35]:

- jednotku CHBO v počtu 13 osob, jejíž úkolem bylo neustálé monitorování radiační, chemické a biologické situace na letišti,
- jednotku AMT v počtu 19 osob, jejíž úkolem byl výcvik leteckého a pozemního personálu afghánských vzdušných sil na vrtulnících Mi-24 a Mi-17,
- jednotku NSE v počtu 61 osob, která zabezpečovala logistickou podporu pro všechny jednotky AČR v Afghánistánu,
- PCHT v počtu 11 osob jako součást francouzské polní nemocnice
- a zastoupení AČR na velitelství ISAF a KAIA – 17 osob.

V rámci velitelství RC-E působila AČR v následujících provinciích [35].

- V provincii Lógar působila AČR jako součást provinčního rekonstrukčního týmu v počtu 300 vojáků a 12 civilních expertů. Jeho úkolem byla podpora rozšiřování afghánské autority v provincii Lógar, její stabilizace, výcvik afgánských bezpečnostních sil, zabezpečení ochrany civilních expertů a podpora humanitárních a rekonstrukčních projektů.
- V provincii Paktika působila vrtulníková jednotka v počtu 100 osob, hlavním úkolem bylo zajištění letecké přepravy osob a materiálu, jednotka opustila provincii v prosinci téhož roku a ukončila svou misi.
- V provincii Wardak působila jednotka OMLT a jednotka Vojenské policie v kompletním počtu 62 osob. Úkolem OMLT bylo mentorování štábních a taktických činností jednotlivých rot přiděleného praporu Afghánské národní armády. Jednotka Vojenské policie zajišťovala výcvik v Národním policejním výcvikovém centru Afghánské národní policie. Tento úkol plnila v sestavě mezinárodních mentorů pod vedením francouzské armády.

Na rotaci sil ISAF se podílelo celkem 583 příslušníků AČR a 12 civilních expertů vyslaných ministerstvem zahraničních věcí.

5.4.10 ISAF (rotace 2012)

Armáda České republiky působila v Afghánistánu v prostoru odpovědnosti velitelství Capital a RC-East.

V prostoru velitelství Capital působila AČR v rámci níže popsaných jednotek [36]:

- Jednotka CHBO (14 osob) zajišťovala neustále monitorování radiální, chemické a biologické situace pro síly ISAF.
- Jednotka AAT (20 osob) se podílela na výcviku leteckého a pozemního personálu Afghánských vzdušných sil. V srpnu téhož roku byla jednotka na základě žádosti NATO rozšířena o čtyřčlenný tým techniků zabezpečujících provádění opravných a servisních prací.
- Jednotka NSE (61 osob) zajišťovala logistickou podporu pro jednotky AČR v Afghánistánu.
- Jednotka PCHT (11 osob) působila jako součást francouzské polní nemocnice.
- Zastoupení na velitelství ISAF a KAIA tvořilo celkem 17 osob.

V prostoru velitelství RC-East působila AČR v rámci následujících provincií [36]:

- V rámci provincie Lógar působila jako Provinční rekonstrukční tým (300 osob), součástí PRT byla také skupina civilních expertů (11 osob). Hlavním úkolem byla podpora rekonstrukčních a humanitárních aktivit, ochrana civilních expertů, výcvik bezpečnostních sil ANA a rozšiřování autority afghánské vlády.
- V rámci provincie Wardak působila AČR jako Operační výcvikový a styčný tým (54 osob). Jednotka měla za úkol mentorování činností štábu a taktické náměty jednotlivých rot přiděleného praporu ANA. Součástí byla Výcviková jednotka Vojenské policie (12 osob), ta působila v mezinárodním týmu mentorů pod vedením Francie.

Celkem se na rotaci sil podílelo 489 příslušníků a 11 civilních expertů.

5.4.11 Úkolové uskupení 601. skupiny speciálních sil v rámci operace ISAF

V provincii Nangarhár působila v rámci mise ISAF 601. skupina speciálních sil generála Moravce. Skupina zajišťovala výcvik, mentoraci a spoluplnění úkolů speciální zásahové jednotky ANP. Dalším úkolem byla koordinace a spolupráce se všemi zpravodajskými a speciálními jednotkami v oblasti zabývajícími se bojem proti terorismu, drogám a obchodům se zbraněmi a dalšími kriminálními aktivitami v oblasti. Posledním úkolem bylo zadržení a předání hledaných osob afghánské jurisdikci [37, 38].

Jednotka působila ve dvou rotacích a svou činnost ukončila v červnu 2012 návratem do vlasti. Celkem bylo zajištěno více než 1000 kg hašiše, marihuany, opia a heroinu. Byly zabaveny a zničeny nelegálně držené zbraně, desítky kilogramů pěchotní a dělostřelecké munice, trhaviny a komponenty pro výrobu nástražných výbušných zařízení [38].

V rámci této operace působilo 200 příslušníků 601. skupiny speciálních sil.

5.4.12 ISAF (rotace 2013)

Čeští vojáci se účastnili mise ISAF v rámci dvou regionálních velitelství – velitelství RC-C a RC-East [39].

V prostoru velitelství RC-C na základně Kábul působily následující jednotky [39].

- Jednotka CHBO v počtu 14 osob zajišťovala monitorování radiační, chemické a biologické situace ve prospěch sil ISAF. Jednotka ukončila svůj operační úkol v prosinci 2013 a byla odsunuta zpět do České republiky.

- Jednotka Air Advisory Team v počtu 30 osob se podílela na výcviku leteckého a pozemního personálu ANA.
- Jednotka NSE v počtu 61 osob zabezpečovala veškerou logistickou podporu pro AČR v Afghánistánu.
- Polní chirurgický tým v počtu 12 osob působil v rámci francouzské polní nemocnice.
- V zastoupení na velitelstvích ISAF a KAIA působil v počtu 17 osob.

V prostoru velitelství RC-East se podílely jednotky AČR na operačních úkolech ve třech provinciích [39].

- V provincii Lógar ukončil na začátku roku 2013 svoji činnost Provinční rekonstrukční tým v počtu 300 vojáků a 4 civilních expertů. Ten byl zodpovědný za koordinaci rekonstrukčních a humanitárních aktivit v provincii, ochranu civilních expertů a rozšiřování autority afghánské vlády. Tým byl nahrazen jednotkou MAT v počtu 64 osob, ten působil v provincii od března do října 2013, tím byla ukončena veškerá činnost PRT v Afghánistánu. Jeho úkolem byla poradenská činnost přiděleného kandaku ANA s cílem zvýšit jeho schopnosti.
- V provincii Wardak působila jednotka OMLT v počtu 54 osob. Jednotka byla dislokována na základně Soltan Kheyl a působila jako mentor činnosti štábu a taktické činnosti jednotlivých rot praporu ANA. Jednotka byla v dubnu 2013 odsunuta zpět do ČR. Jednotku nahradil MAT Wardak v počtu 59 osob. Ten plnil stejné úkoly jako MAT Lógar. Poslední jednotkou působící v provincii Wardak byla jednotka Vojenské policie v počtu 12 osob. Ta plnila úkoly v Národním policejním výcvikovém centru Afghánské národní policie. Mezi tyto činnosti patřilo zejména mentorování instruktorů Afghánské národní

policie a její výcvik. Jednotka Vojenské policie ukončila svou činnost v březnu 2013 a v dubnu téhož roku byla odsunuta zpět do ČR.

- V provincii Parwan zahájila své působení strážní rota BAF (Bagram Airfield) určena k ochraně základny Bagram v počtu 150 osob.

Celkem působilo v rotaci sil ISAF 773 příslušníků AČR a 4 civilní experti. Ke konci roku 2013 působila v oblasti pouze strážní rota BAF v počtu 150 osob.

5.4.13 Výcvikové jednotky Vojenské policie

V rámci operace v ISAF probíhala podpůrná operace Vojenské policie – její Výcviková jednotka. Ta měla za úkol dohlížet na organizaci a výcvik na Policejní akademii v provincii Wardak [41].

Jednotka působila ve čtyřech rotacích, vždy s počtem 12 osob od roku 2012 do dubna 2013. Celkem se tedy jednalo o 48 příslušníků Vojenské policie AČR a OSSR [41].

5.4.14 Operační výcvikový a styčný tým

Jednotka OMLT působila jako samostatná operace v Afghánistánu od prosince roku 2010, kdy se společně s příslušníky ANA přesunula do provincie Wardak, kde plnila úkoly zadané velitelstvím ANA. Do té doby působil tým OMLT v sestavě poradního leteckého týmu jako součást mise ISAF a KAIA ISAF na letišti Kábul [26, 27, 42].

Úkoly byl převážně mentorovat, cvičit, velet a řídit pěší jednotky ANA o síle praporu. Cílem výcviku bylo zvýšit operační schopnosti všech jednotek kandaku. Součástí úkolu bylo i cvičení jednotek ANP [20, 42].

První jednotka OMLT měla celkem 54 příslušníků ze 14 útvarů Armády České republiky. Ti byli rozděleni do pěti mentorovacích týmů. Jádrem ÚÚ tvořili příslušníci 43. výsadkového mechanizovaného praporu Chrudim. První tým OMLT ukončil svou činnost 1. dubna 2011, kdy předal plnění operačního úkolu 2. jednotce OMLT [43, 44].

Druhá jednotka OMLT měla stejný počet příslušníků, jádro ovšem tvořili vojáci ze 73. tankového praporu Přešlavič. Ti byli též rozděleni do pěti mentorovacích týmů. Čtyři měly za úkol taktický výcvik jednotek, jeden sloužil pro rotu zbraní. Činnost byla ukončena 7. října 2011, kdy byla předána 3. jednotce OMLT [44, 45].

Třetí jednotka OMLT měla stejný počet příslušníků i strukturu. Jádrem jednotky tvořili vojáci ze 41. mechanizovaného praporu Žatec, kteří byli doplněni dalšími odborníky z ostatních útvarů a zařízení AČR. Jednotka předala plnění operačního úkolu 21. dubna 2012, kdy plnění převzala 4. jednotka OMLT [45, 46].

4. jednotka byla ve stejném složení jako jednotky předchozí, jádro jednotky tvořili opět vojáci ze 72. mechanizovaného praporu Přešlavič. Přibližně 83 % příslušníků 4. OMLT již bylo nasazeno v zahraniční operaci, z toho 67 % již plnilo úkoly na území Afghánistánu. Úkoly byly stejné jako v předchozích rotacích OMLT – mentorování, výcvik, velení a řízení přiděleného kandaku Afghánské národní armády a případný výcvik Afghánské národní policie. Jednotka byla nahrazena poslední rotací OMLT – 5. jednotkou v listopadu 2012 [42, 46].

Poslední jednotka OMLT, 5. jednotka, zahájila svoji operační činnost v listopadu 2012. Měla celkem 54 vojáků a jádro tvořili opět příslušníci 43. výsadkového mechanizovaného praporu Chrudim, kteří byli doplněni specialisty z 8 útvarů AČR. Úkoly a činnosti zůstaly stejné jako v předchozích

letech. Operační úkol OMLT jako samostatné operace byl ukončen v dubnu 2013 návratem jednotek do České republiky [42].

5.4.15 1. MAT Lógar ISAF

Jednotka vojenského poradního týmu navázala na úspěchy týmu OMLT v Afghánistánu. Operační úkol převzala jednotka 20. března 2013 od PRT ISAF. Úkolem MAT Lógar bylo provádět poradenskou činnost ve prospěch přiděleného 1. praporu Afghánské národní armády, zlepšování jeho schopností a zajištění jeho profesionálního růstu [48].

MAT Lógar byl tvořen převážně příslušníky ze 44. lehkého motorizovaného praporu brigádního generála Josefa Ereta z Jindřichova Hradce a byl doplněn specialisty z dalších 6 útvarů AČR. Operační úkol byl ukončen v září 2013 s následným návratem do České republiky v říjnu téhož roku [48].

5.4.16 1. MAT Wardak ISAF

Úkolem 1. MAT Wardak byla asistenční a podpurná činnost kandaku ANA na úrovni štábu, podílení se na organizaci jeho součinnosti s jednotkami ISAF a v případě nouze podpora bojového použití kandaku [49].

Vojenský poradní tým byl složen z 59 vojáků. Jádro tvořili příslušníci 71. mechanizovaného praporu Hranice, kteří byli doplněni specialisty z pěti útvarů Armády České republiky [49].

Tým ukončil svou poradní činnost v září 2013 předáním předsunuté základny americké armádě a následným odsunem do České republiky o měsíc později společně s 1. MAT Lógar [49].

5.4.17 ISAF (rotace 2014)

V rámci rotace sil ISAF v roce 2014 působila Armáda České republiky jako součást dvou velitelství – velitelství RC-C Kábul a velitelství RC-E [50].

V prostoru odpovědnosti velitelství RC-C působila AČR na mezinárodním letišti Kábul v následujícím složení [50].

- Air Advisory Team v počtu 30 osob se podílel na výcviku leteckého a pozemního personálu afghánských vzdušných sil.
- National Support Element v počtu 61 osob zajišťoval veškeré logistické zabezpečení AČR v Afghánistánu.
- Polní chirurgický tým v počtu 13 osob působil v rámci francouzské, později téhož roku americké, polní nemocnice.
- V zastoupení na velitelstvích ISAF, KAIA a RC působilo v počtu 19 osob.

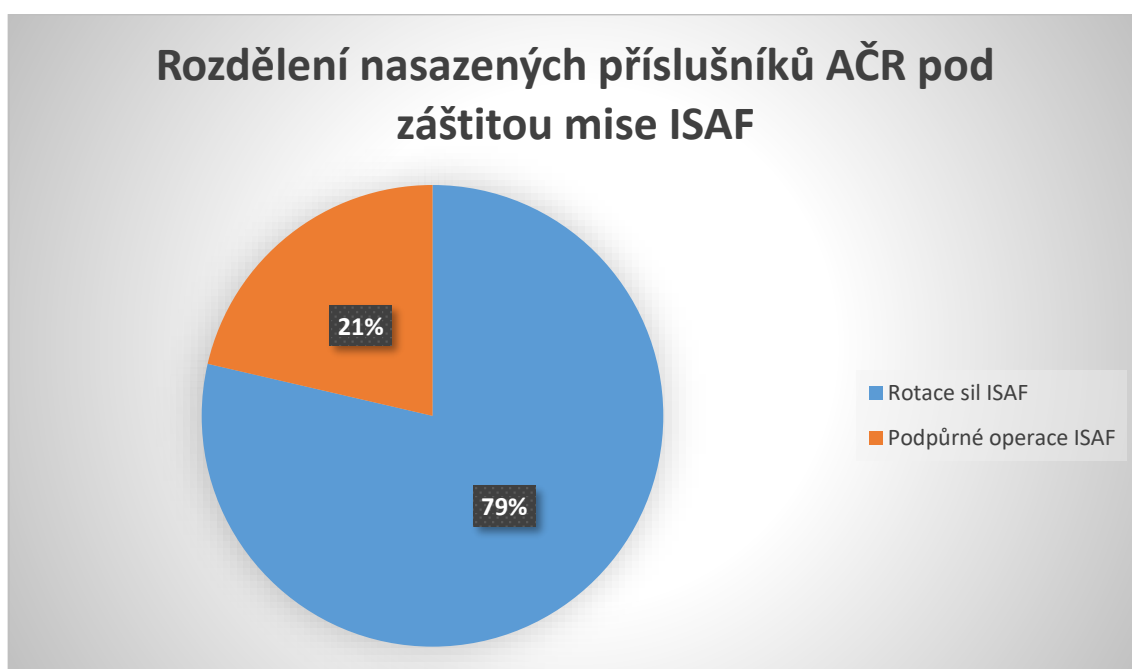
V prostoru velitelství RC-E působila AČR v provincii Parwan. V té plnila úkoly strážní rota BAF určená k ochraně základny Bagram v počtu 150 osob [50].

Celkem se na rotaci podílelo 273 příslušníků AČR.

5.4.18 Vyhodnocení mise ISAF

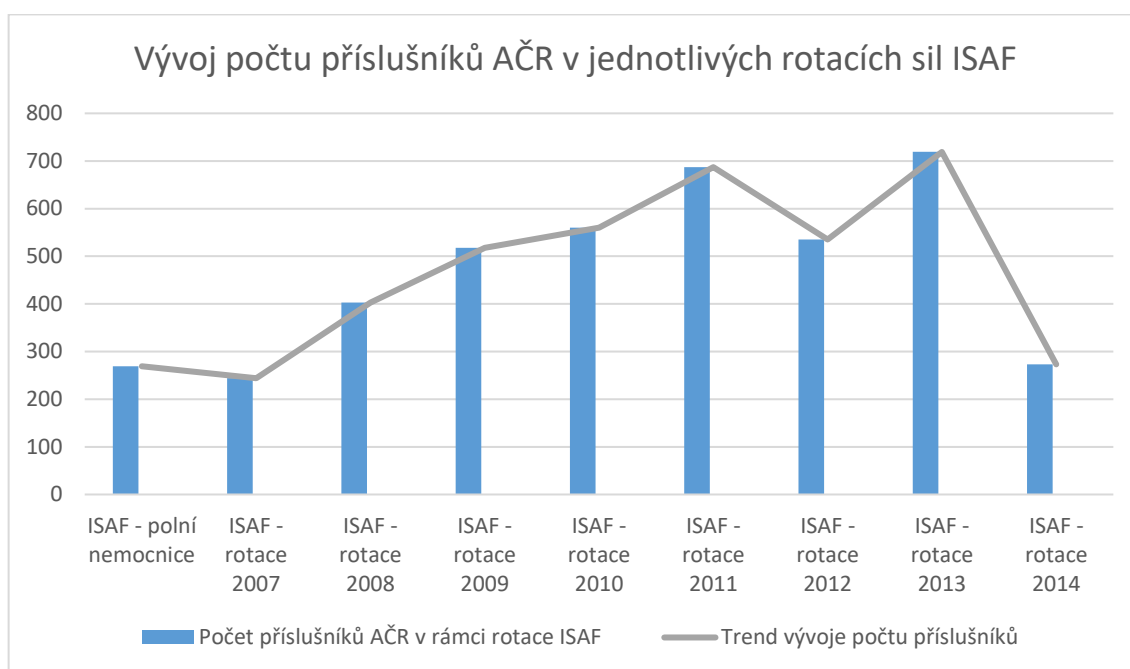
Celkem se na misi ISAF podílelo 10 986 příslušníků AČR v 8 rotacích sil, od roku 2002 do roku 2014, kdy byla nahrazena operací Resolute Support, a v 9 podpůrných operacích mise ISAF typu HELI UNIT ISAF, OMLT, MAT a BAF ISAF. Samotné rotace zabraly celkem 8 637 z 10 986 příslušníků AČR působících pod záštitou mise ISAF. Podpůrné operace zabraly zbylých 2 349 příslušníků.

Obrázek 7: Graf rozdělení nasazených příslušníků AČR pod záštitou mise ISAF (zdroj: [18])

Obrázek 7 – graf znázorňuje procentuální rozdělení nasazených příslušníků Armády České republiky pod záštitou mise ISAF. Z grafu můžeme vidět, že většina příslušníků byla součástí roční rotace sil ISAF, která tvořila jádro působení AČR v Afghánistánu. Celkem se jedná o 79 % - tj. 8 637 z celkových 10 986 vojáků. Podpůrné mise ISAF sloužící pro rozšíření vlivu koaličních sil a posílení vlivu afghánské vlády a ozbrojených sil zabírají 21 % - tj. 2 349 příslušníků z celkových 10 986. Podpůrné mise zabraly méně vojáků, přestože jejich počet byl vyšší oproti rotacím sil ISAF. Konkrétně se jedná o 9 podpůrných misí oproti 8 rotacím. Tento výsledek je ovšem očekávatelný a logický vzhledem k činnostem, které jednotlivé celky prováděly. Rotace sil ISAF byly zodpovědné za českou přítomnost v Afghánistánu, konkrétně za přítomnost na velitelství. Byly také nutné pro logistické zabezpečení a ochranu velitelství a české přítomnosti, tvořily tedy jádro a nutný základ pro ostatní operace ISAF a ostatní operace AČR v Afghánistánu. Je důležité také připomenout, že začátky operací týmů OMLT a MAT probíhaly nejdříve jako součást rotace sil ISAF a až později se jednalo o samostatné operace pod záštitou koaličních sil.

Obrázek 8: Graf vývoje počtu příslušníků AČR v jednotlivých rotacích sil ISAF (zdroj: [18])

Obrázek 8 – Graf vývoje počtu příslušníků AČR v jednotlivých rotacích sil ISAF znázorňuje počty vyslaných příslušníků Armády České republiky v jednotlivých rotacích. Od roku 2007 můžeme vnímat trend stoupajícího počtu vojáků v jednotlivých letech. Tento trend je způsoben zejména větší odpovědností České republiky v rámci mise ISAF a jednotlivými týmy, například týmy OMLT a MAT, které působily nejdříve jako rotace sil a později jako samostatné operace. Tito příslušníci přirozeně zvyšují počet v samotné rotaci.

Nejvyšší počet příslušníků byl v roce 2013. Ten byl zapříčiněn zejména nově působící strážní rotou BAF, která obsahovala 150 osob.

Za zmínku také stojí tým OMLT v provincii Wardak, MAT Lógar, MAT Wardak a Výcviková jednotka vojenské policie. Tyto operace byly později řešeny ze strany AČR jako samostatné operace pod záštitou ISAF, nikoli jako součást rotace ISAF.

Druhým největším působením je rok 2011, kdy kromě jádra AČR ISAF a podpůrných týmů typu OMLT a MAT působila vrtulníková jednotka o síle 100 osob, která na konci téhož roku ukončila svou činnost v Afghánistánu.

Naopak nejnižší byla poslední rotace sil ISAF v roce 2014. Tento pokles byl způsoben zejména ukončením činnosti Provinčního rekonstrukčního týmu a jeho nahrazením týmem MAT v počtu 64 osob oproti 300 původním. Zároveň svoji činnost ukončil tým OMLT a Výcviková jednotka Vojenské policie. Oproti minulým letům ostatní operace typu OMLT a MAT probíhaly jako samostatné operace pod záštitou ISAF, a ne jako součást rotací. I proto je zde tak hluboký pokles počtu příslušníků v rámci rotace sil ISAF 2014.

Druhou operací s nejnižším počtem osob v rámci mise ISAF byla zároveň první rotace sil ISAF – rotace 2007. Ta zahrnovala pouze 244 příslušníků AČR. Armáda České republiky vyčlenila každý rok průměrně 468 příslušníků, což je téměř polovina průměrných operačních počtů AČR ve všech operacích – viz. komentář k tabulce 1 – přehled ukončených mezinárodních operací s účastí AČR.

5.5 Mise Resolute Support

5.5.1 Resolute Support 2015

Operace Resolute Support nahradila misi ISAF na konci roku 2014. Nová operace měla novou koncepci a pohled na řešení konfliktu v Afghánistánu. Armáda České republiky působila ve výkonu této operace [51]:

- v rámci velitelství TAAC-Kábul jako:
  - jednotka Air Advisory team v počtu 60 osob,
  - polní chirurgický tým v počtu 15 osob, který byl součástí americké polní nemocnice,

- zastoupení na velitelstvích Resolute Support, HKIA a BAF v počtu 19 osob,
- jednotka NSE v počtu 50 osob,
- a v rámci velitelství TAAC-Capital jako:
  - strážní rota BAF v počtu 165 osob.

Hlavními úkoly bylo podílet se na výcviku leteckého a pozemního personálu, poskytování odborné chirurgické péče, podpora jednotek AČR v Afghánistánu a strážení prostoru v provincii Parwan [51].

Operace Resolute Support ve svém prvním roce obsahovala celkem 314 příslušníků AČR [51].

5.5.2 Resolute Support 2016

V roce 2016 působila Armáda České republiky v rámci operace Resolute Support ve dvou regionálních velitelstvích TAAC. Konkrétně se jednalo o velitelství TAAC-Capital a TAAC-East [52].

V rámci těchto velitelství působily jednotky [52, 53]:

- velitelství ÚÚ AČR RS – celkem 35 osob, úkolem byla komplexní podpora jednotek AČR v Afghánistánu,
- jednotka AAT – celkem 40 osob, úkolem bylo podílet se na výcviku leteckého a pozemního personálu ANA,
- polní chirurgický tým – celkem 15 osob, úkolem byla spolupráce v americké polní nemocnici,
- zastoupení na velitelstvích Resolute Support, HKIA a BAF – celkem 17 osob,
- jednotka DCM (Deployable Communication Module) – celkem 9 osob

- strážní rota BAF – 163 osob, úkolem byla strážní činnost v provincii Parwan,
- a odřad 601. skks – 20 osob, úkolem byla ochrana osob a majetku Zastupitelského úřadu ČR v Kábulu včetně rezidence velvyslance.

Celkem se operace Resolute Support v roce 2016 účastnilo 305 osob.

5.5.3 Resolute Support 2017

Rotace sil AČR v rámci mise RS zahrnovala jednotky v rámci dvou teritoriálních velitelství – TAAC-Capital a TAAC-East. Konkrétně se jednalo o jednotky [54]:

- velitelství ÚÚ AČR RS v počtu 32 osob,
- jednotku AAT v počtu 25 osob,
- jednotku polního chirurgického týmu v počtu 8 osob,
- zastoupení na velitelstvích RS, HKIA a BAF v počtu 18 osob
- a jednotku DCM v počtu 13 osob.

Tyto jednotky byly umístěny v rámci teritoriálního velitelství TAAC-Capital nacházejícím se na mezinárodním letišti Kábul. Úkolem bylo zajištění české přítomnosti na velitelstvích, velení silám AČR v Afghánistánu, výcvik leteckého a pozemního personálu Afghánských národních sil, odborná chirurgická péče v rámci americké polní nemocnice, zajištění nepřetržitého spojení mezi velitelstvími a podpora ANA [54, 55].

V rámci velitelství TAAC-East působila strážní rota Bagram Airfield v počtu 169 osob. Ta se podílela na zajištění ochrany základny. Zároveň zde působil odřad 601. skupiny speciálních sil určený pro ochranu českého velvyslance a Zastupitelského úřadu České republiky [54].

Celkem se rotace sil AČR v Afghánistánu účastnilo 692 příslušníků.

5.5.4 Resolute Support 2018

Operace Resolute Support zahrnovala v roce 2018 celkem 592 příslušníků AČR. Konkrétně se jednalo o jednotky umístěné v rámci velitelství TAAC-Capital, TAAC-East a TAAC-West. Jednalo se o následující jednotky [56]:

- zastoupení na velitelstvích HQ RS, HKIA a BAF v počtu 22 příslušníků,
- velitelství ÚÚ AČR RS v počtu 31 příslušníků,
- jednotku AAT v počtu 27 příslušníků,
- jednotku NIC (National Intelligence Cell) v počtu 6 příslušníků,
- strážní rotu BAF v počtu 173 příslušníků
- a jednotku podpory a vlivu (jPaV) v počtu 100 příslušníků.

Úkolem byl, kromě přítomnosti na velitelství operace RS a velitelství HKIA a BAF, také výcvik leteckého a pozemního personálu afghánských vzdušných sil, ochrana letecké základny BAF, mentorování speciální policejní jednotky a mentorování speciální zásahové jednotky [56, 57].

Celkově byly schváleny dva mandáty v počtu 640 osob, ale reálně bylo nasazeno 592 příslušníků Armády České republiky [56].

5.5.5 Resolute Support 2019

Armáda České republiky vyslala v roce 2019 další rotaci sil v rámci operace Resolute Support. AČR působila v rámci tří regionálních velitelství – velitelství TAAC-Capital, velitelství TAAC-East a velitelství TAAC-West. Konkrétně se jednalo o jednotky [57, 58]:

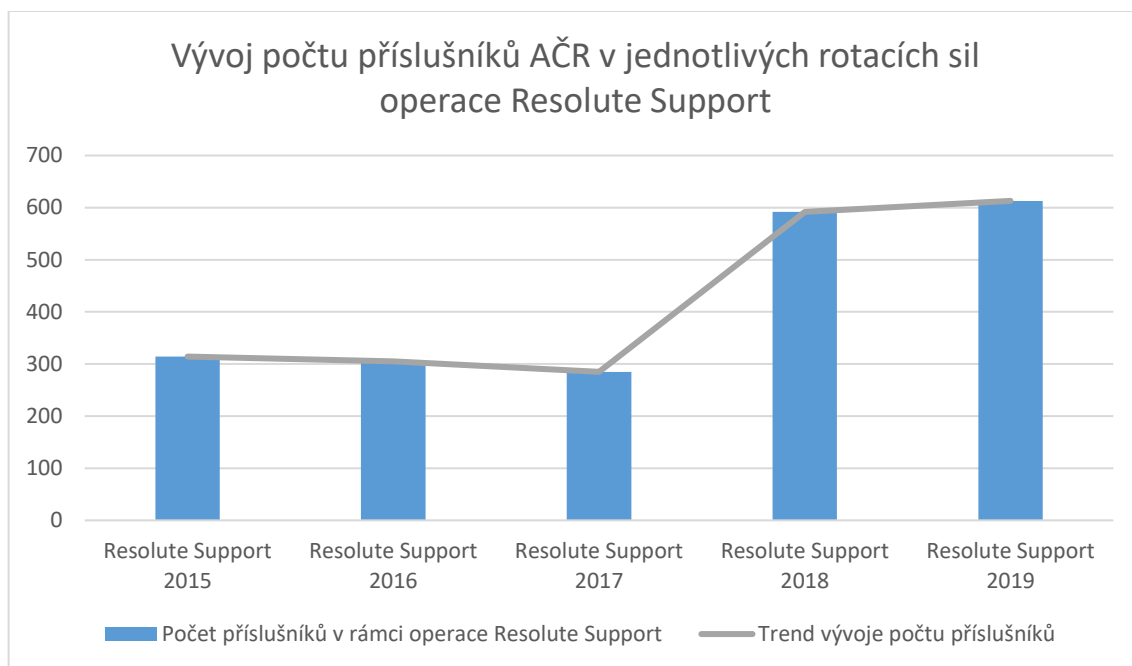
- velitelství ÚU AČR v konečném počtu 34 osob, úkolem velitelství byla komplexní podpora pro jednotky AČR v Afghánistánu,
- jednotku GA (Guardian Angels) v konečném počtu 21 osob, úkolem byla ochrana koaličních vojáků při mentorovací činnosti,
- velitelství RS HQ a BAF v konečném počtu 21 osob, které vykonávaly své odborné funkce,
- podpurný modul DCM, ten zajišťoval komunikaci s ostatními velitelstvími v jiných provinciích,
- strážní rotu BAF v konečném počtu 173 osob, ta zajišťovala ochranu místní základny a ostatní bezpečnostní opatření v přiděleném prostoru, strážní rota obsahovala prvky EOD a IRS,
- jednotku podpory a vlivu v konečném počtu 90 osob, jednotka plnila úkoly mentorování a podpory příslušníků ANA a ANP,
- a jednotku vojenské policie v konečném počtu 20 osob, ta chránila osoby a majetek Zastupitelského úřadu ČR.

Celkem tato rotace zahrnovala 613 příslušníků AČR.

5.5.6 Vyhodnocení mise Resolute Support

Celkem se operace Resolute Support účastnilo 2 109 příslušníků Armády České republiky v pěti rotacích od roku 2015. Operace RS zabrala 2 109 příslušníků z celkových 11 114 účastníků operací v Afghánistánu. Tento malý počet je způsoben zejména krátkou dobou trvání operace Resolute Support. Tato operace stále probíhá, a proto se bude počet příslušníků v rámci této operace zvyšovat.

Obrázek 9: Graf vývoje počtu příslušníků AČR v jednotlivých rotacích sil operace Resolute Support (zdroj: [51, 52, 54, 56, 58])

Obrázek 9 – Graf zobrazuje vývoj počtu příslušníků AČR v jednotlivých rotacích sil operace Resolute Support. Na grafu můžeme vidět, že v prvních třech letech byl počet příslušníků přibližně stejný, okolo 300 osob na rotaci. V roce 2018 stoupl počet příslušníků téměř na dvojnásobek, což bylo způsobeno zejména vznikem jednotky podpory a vlivu a zvýšením mandátu Armády České republiky pro misi RS. Následně počet zůstává podobný i v roce 2019. Konkrétně se jedná o okolo 600 příslušníků v obou letech. Nejvyšší nasazení příslušníků AČR v operaci RS bylo v roce 2019, jedná se o 613 osob. Na druhém místě je rok 2018 a to s počtem 592 osob. Naopak nejslabším rokem, co se síly AČR v rámci operace RS týče, byl rok 2017. V tomto roce bylo nasazeno pouhých 285 příslušníků. Nárůst v následujících letech, jak už bylo zmíněno výše, byl způsoben zvýšením mandátu a vznikem nových jednotek působící v Afghánistánu. Armáda České republiky vyčlenila každý rok přibližně 421 vojáků, to je o pouhých 40 méně než v případě operace ISAF – viz. komentář k obrázku 8 [51, 52, 54, 56, 58].

5.6 Ostatní operace Armády České republiky na území Afghánistánu

5.6.1 Trvalá Svoboda 2004

Po teroristických útocích 11. září 2001 se AČR zapojila do mezinárodní protiteroristické operace s názvem Enduring Freedom (Trvalá svoboda) vysláním kontingentu 250 příslušníků na území státu Kuvajtu [59].

Operace Trvalá svoboda pokračovala i v roce 2004 na území Afghánistánu. Příslušníci 601. skupiny speciálních sil působili na území Afghánistánu od března 2004, zároveň se jednalo o úplně první bojovou misi AČR v dějinách. Kontingent prováděl speciální průzkum a úderné akce malého rozsahu [60].

5.6.2 Trvalá Svoboda 2006

Od začátku května roku 2006 působil kontingent speciálních sil 601. skss. na území Afghánistánu. Úkolem kontingentu bylo provádět speciální průzkum, úderné akce a další druhy speciálních operací na jihu Afghánistánu s cílem eliminovat nepřátelské aktivity, převážně aktivity skupiny Talibanu a Al-Káidy [61, 62].

Kontingent obsahoval celkem 120 příslušníků 601. skupiny speciálních sil. Zároveň se jednalo o druhé bojové nasazení sil AČR v Afghánistánu.

5.6.3 Trvalá Svoboda 2008/2009

601. skupina speciálních sil byla součástí operace Trvalá svoboda také v letech 2008 a 2009. Příslušníci působili v Afghánistánu po dobu 18 měsíců ve třech rotacích. Úkolem kontingentu bylo, stejně jako v minulých letech, provádět speciální průzkum, úderné akce a další speciální operace a tím přispět k zajištění vnitřní bezpečnosti země [63, 64].

Operace se účastnilo 300 příslušníků 601. skss. ve třech rotacích, operace byla zároveň třetí bojovou operací v novodobé historii AČR a současně třetím bojovým nasazením 601. skupiny speciálních sil [63].

5.7 Ztráty NATO v Afghánistánu

Mise ISAF v Afghánistánu trvala od srpna 2003 do konce roku 2014, kdy byla nahrazena misí Resolute Support. Mise ISAF se účastnilo 26 členských zemí NATO a 20 nečlenských zemí. Počáteční velikost mise ISAF byla okolo 6 500 osob s postupným nárůstem až na 130 000 [65].

Tabulka 3: Počet padlých vojáků v rámci mise ISAF – seřazeno dle počtu padlých (zdroj: [66, 67, 68])

Stát	Počet padlých v Afghánistánu
USA	2 355
Velká Británie	456
Kanada	157
Francie	88
Německo	57
Itálie	53
Polsko	44
Dánsko	43
Austrálie	41
Španělsko	35
Gruzie	32
Rumunsko	26
Holandsko	25

Turecko	15
Česká republika	14
Nový Zéland	10
Norsko	10
Estonsko	9
Maďarsko	7
Švédsko	5
Lotyšsko	4
Slovensko	3
Finsko	2
Jordán	2
Portugalsko	2
Jižní Korea	2
Albánie	1
Belgie	1
Chorvatsko	1
Litva	1
Montenegro	1
Celkové ztráty	3 520

Tabulka 3 – počet padlých vojáků v misi ISAF přehledně znázorňuje počty padlých vojáků v rámci mise ISAF.

Modře jsou znázorněny členské státy NATO, oranžově nečlenské státy NATO. Celkově se jedná o 3 520 padlých příslušníků armád v rámci mise ISAF. Z tabulky můžeme vidět, že největší ztráty mají Spojené státy americké, hned za

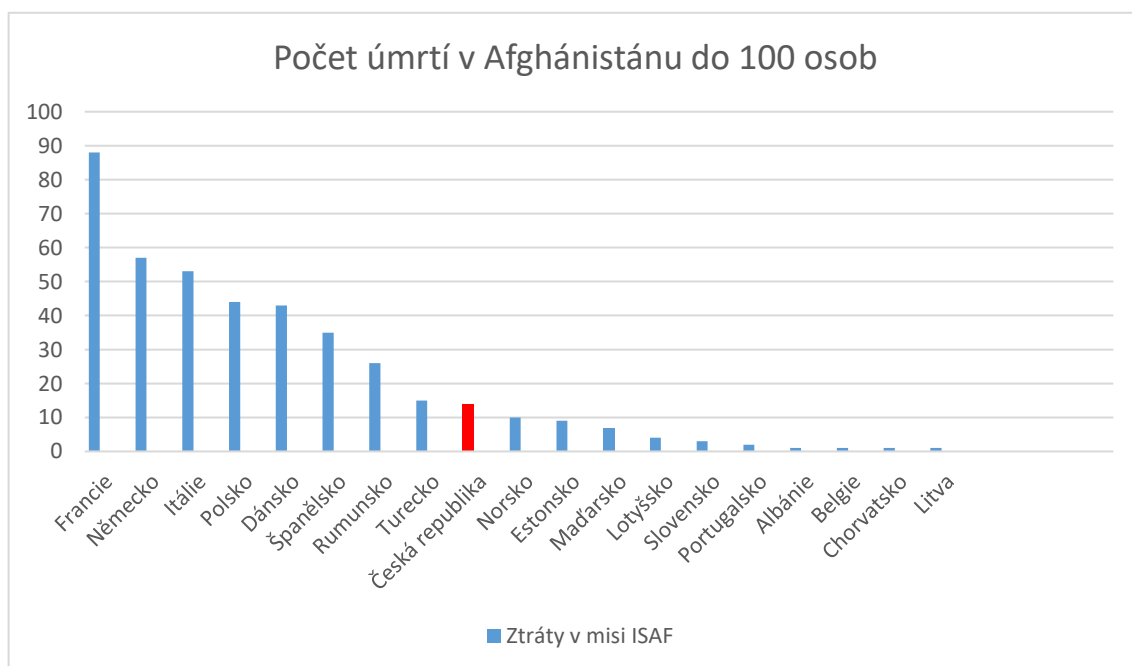
nimi je Spojené Království Velké Británie a Severního Irska, konkrétně se jedná o 2 355 vojáků americké armády a 456 vojáků Spojeného Království. Tímto počtem zároveň zaujímají dvě nejvyšší příčky, co se týče ztrát členských států NATO.

Naopak nejmenší ztráty v rámci členských států NATO, má Albánie, Belgie, Chorvatsko a Litva a to konkrétně 1. Největšími ztrátami z nečlenských zemí NATO má Austrálie s počtem 41. Zemí s nejmenším počtem v rámci nečlenských zemí NATO je Montenegro s jednou ztrátou.

Průměrná ztráta všech zemí za rok je přibližně 114 příslušníků, což je více než je 4. nejvyšší ztráta v rámci mise ISAF. Průměrná ztráta členských zemí NATO je přibližně 154 příslušníků za dobu mise ISAF.

Česká republika se nachází na 15. místě, co se týče ztrát všech účastnických států, a na 12 místě, co se týče ztrát účastnických zemí NATO. Ztráty České republiky zabírají pouze 0,40 % z celkových ztrát a 0,59 % z počtu největších ztrát – ztrát Spojených států amerických [66, 67, 68].

Obrázek 10: Graf počtu úmrtí v Afghánistánu do 100 osob (zdroj: [66, 67, 68])

Obrázek 10 – Graf znázorňuje počty úmrtí v Afghánistánu do 100 osob. Zemí s největšími ztrátami do 100 osob je Francie s 88 ztrátami, na druhém místě je Německo s 57 ztrátami. Naopak poslední je Albánie, Belgie, Chorvatsko a Litva s 1 ztrátou. Česká republika je zvýrazněna červeně a nachází se na 9. místě se svými 14 ztrátami.

Celkově jsou ztráty České republiky v rámci mise ISAF výrazně pod průměrem. Nízké ztráty jsou způsobeny zejména rolí Armády České republiky v Afghánistánu, ve většině případů se jedná o podpůrné operace, viz. tabulka 2. V případě bojových misí za nízké ztráty může zejména vysoká profesionalita vojáků, dobrý průzkum oblasti a dobré plánování operace.

5.8 Financování misí Armády České republiky v Afghánistánu

Finanční správa Armády České republiky je ekonomickým orgánem AČR sloužícím k zajištění finančního řízení a finančního zabezpečení Armády České republiky. Financování misí v Afghánistánu probíhá pomocí udělení tzv. mandátů, které schvaluje vláda České republiky, a to za informování poslanecké sněmovny a senátu parlamentu České republiky. Mise jsou financovány z rozpočtu MO, který je součástí státního rozpočtu [69, 70].

V tabulce níže můžeme vidět jednotlivé výdaje operací AČR v Afghánistánu za období 2002 až 2014.

Tabulka 4: Čerpání finančních prostředků AČR na zahraniční mise za období od 2002 do 2014 (zdroj: [71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82])

Operace	Mise	Plánovaný rozpočet (v tisících Kč)	Skutečné náklady (v tisících Kč)
ISAF – polní nemocnice 2002	ISAF	X	341 567
Trvalá svoboda 2004	Ostatní operace AČR v Afghánistánu	103 311	103 307
ISAF EOD + meteo 2004	ISAF	28 049	27 417
ISAF EOD + meteo 2005	ISAF	108 177	113 404
ISAF EOD + meteo 2006	ISAF	143 292	142 495
Trvalá Svoboda 2006	Ostatní operace AČR v Afghánistánu	74 177	74 913
KAIA – ISAF	ISAF	17 607	17 606
Rotace sil 2008	ISAF	2 221 481	1 686 768
Rotace sil 2009	ISAF	641 453	652 332
Trvalá Svoboda 2009	Ostatní operace AČR v Afghánistánu	210 639	211 353
Heli Unit 2009	Podpůrné operace mise ISAF	81 949	86 474

Rotace sil 2010	ISAF	1 309 307	1 185 582
Heli Unit 2010	Podpůrné operace mise ISAF	559 757	506 563
Rotace sil 2011	ISAF	1 034 117	1 031 216
Heli Unit 2011	Podpůrné operace mise ISAF	263 995	263 896
ÚÚ 601 skss. 2011	Podpůrné operace mise ISAF	207 284	207 229
Rotace sil 2012	ISAF	1 132 258	1 141 187
Heli Unit 2012	Podpůrné operace mise ISAF	55 514	55 514
ÚÚ 601 skss. 2012	Podpůrné operace mise ISAF	96 782	96 778
Výcviková jednotka VP 2012	Podpůrné operace mise ISAF	24 422	24 405
OMLT ISAF 2012	Podpůrné operace mise ISAF	136 331	136 321
Rotace sil 2013	ISAF	1 110 624	1 018 524
1. MAT Lógar ISAF 2013	Podpůrné operace mise ISAF	66 133	65 919

1. MAT Wardak ISAF 2013	Podpůrné operace mise ISAF	17 780	17 780
Rotace sil 2014	ISAF	872 350	819 208
Celkem		10 516 789	10 000 758

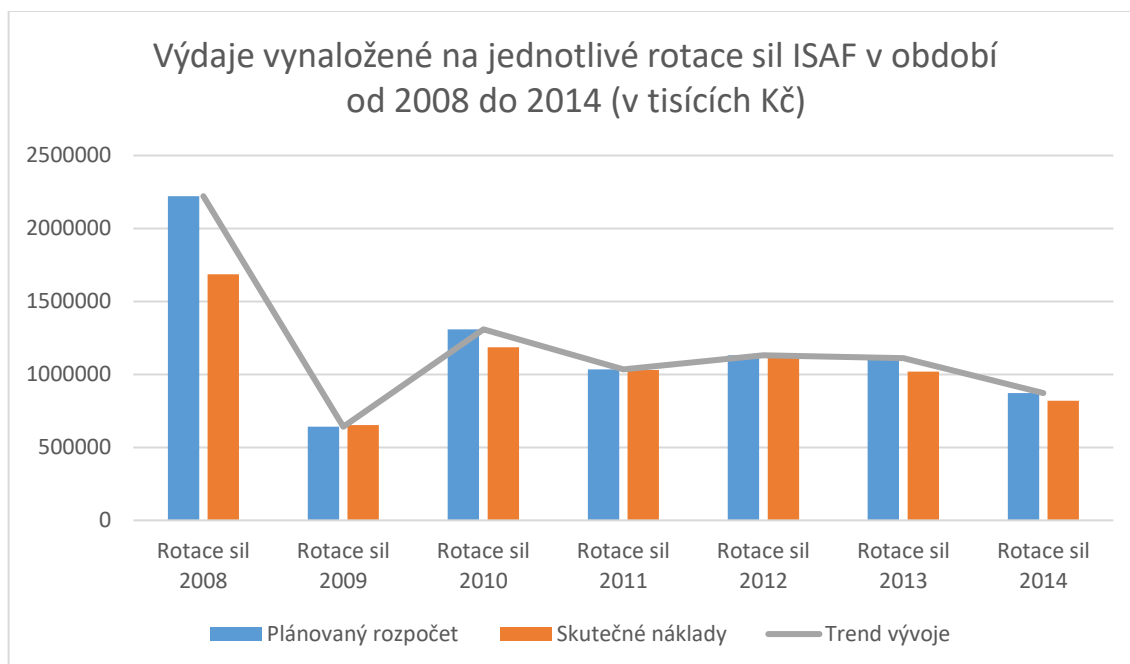
Tabulka 4 zobrazuje čerpání finančních prostředků na zahraniční mise v Afghánistánu pro období od roku 2002 do roku 2014.

Největší částku zabírají jednotlivé rotace ISAF, jelikož obsahují veškeré jednotky velení a podpory jako je například prvek NSE a zastoupení na velitelstvích, ale i jednotky podpory jako je například polní chirurgický tým a jednotka CHBO.

Celková částka vynaložená na zahraniční operace v Afghánistánu od roku 2002 do roku 2014 je 10 000 758 Kč. Nejnákladnější operací je rotace sil 2008, která vyšla na 1 686 768 000 Kč, druhou nejnákladnější je rotace sil 2010, konkrétně se jedná o 1 185 582 000 Kč. Naopak nejlevnější operací byla rotace sil 2009, kdy se jednalo o 652 332 000 Kč.

Z ostatních operací byla nejdražší operace Heli Unit 2010, která stála 506 563 000 Kč, druhou nejdražší operací byla operace Heli Unit 2011, která stála 263 995 000 Kč. Nejlevnější operací byla operace KAIA – ISAF 2007, která stála 17 606 000 Kč. Celkově stály operace v Afghánistánu v období od roku 2002 do roku 2014 10 000 758 Kč [71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82].

Obrázek 11: Graf výdajů vynaložených na jednotlivé rotace sil ISAF v období od 2008 do 2014 v tisících Kč (zdroj: [71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82])

Obrázek 11 – Graf znázorňuje výdaje vynaložené na jednotlivé rotace sil ISAF ve sledovaném období v tisících Kč. Modrý sloupec znázorňuje plánovaný rozpočet, oranžový skutečné náklady. Šedá křivka znázorňuje trend vývoje nákladů ve sledovaném období.

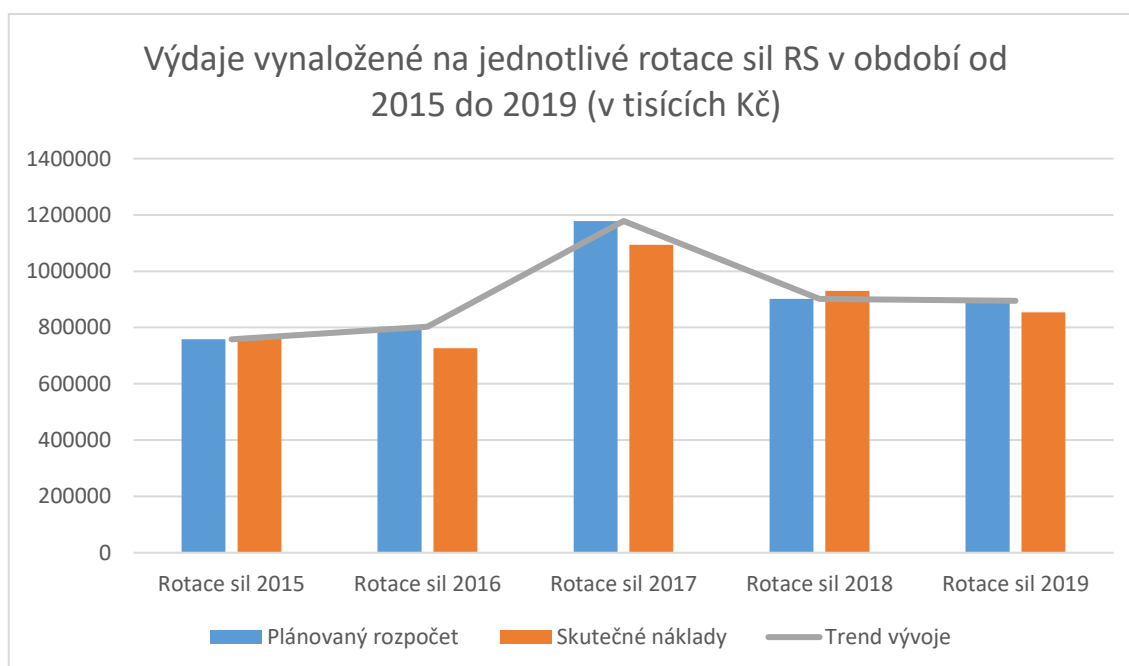
Nejvíce nákladná byla rotace sil 2008, kdy náklady dosahovaly 1 686 768 000 Kč. I tak byly ale nižší oproti plánovanému rozpočtu a to o 534 713 000 Kč. Druhou nejnákladnější rotací byla rotace sil 2010, kdy náklady dosahovaly 1 185 582 000 Kč. Skutečný rozpočet rotace byl také nižší než plánovaný. Naopak nejlevnější rotací sil byla rotace 2009 s náklady o výši 652 332 000 Kč. Zároveň se jedná, společně s rotací 2012, o jediné rotace, které překročily svůj plánovaný rozpočet. V případě rotace 2009 se jedná o 10 879 000 Kč a v případě rotace 2012 se jedná o 8 929 000 Kč. Rotace sil stála průměrně 1 076 402 000 Kč [71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82].

Tabulka 5: Čerpání finančních prostředků AČR pro operaci Resolute Support v období od 2015 do 2019 (zdroj: [83, 84, 85, 86, 87])

Operace	Mise	Plánovaný rozpočet (v tisících Kč)	Skutečné náklady (v tisících Kč)
Rotace 2015	Resolute Support	758 030	769 286
Rotace 2016	Resolute Support	802 158	726 416
Rotace 2017	Resolute Support	1 178 260	1 093 610
Rotace 2018	Resolute Support	901 539	929 772
Rotace 2019	Resolute Support	894 389	854 054
Celkem		4 534 376	4 373 138

Tabulka 5 zobrazuje čerpání finančních prostředků pro operaci Resolute support v období od 2015 do 2019.

Obrázek 12: Graf výdajů vynaložených na jednotlivé rotace sil RS v období od 2015 do 2019 v tisících Kč (zdroj: [83, 84, 85, 86, 87])

Z obrázku 12 – grafu, lze vidět že nejdražší rotací sil byla rotace 2017, která stála 1 093 610 000 Kč. I tak ale nepřekročila plánovaný rozpočet. Druhou nejdražší rotací byla ta následující, rotace sil 2018. Ta stála celkem 929 772 000 Kč. Společně s rotací sil 2015 se jedná o jediné rotace, kdy byl překročen plánovaný rozpočet. Konkrétně o 28 233 000 Kč v případě rotace 2018 a o 11 256 000 Kč v případě rotace sil 2015. V roce 2018 bylo překročení rozpočtu způsobeno zejména překročením plánovaného rozpočtu Velitelství ÚÚ AČR, jednotky NSE, rozpočet byl překročen celkem o 21,18 %. Naopak nejlevnější rotací sil RS byla rotace 2016, která stála 726 416 000 Kč. Celkově stála operace Resolute Support 4 373 138 Kč. [83, 84, 85, 86, 87].

Tabulka 6: Náklady na operace v Afghánistánu vs rozpočet na působení jednotek v zahraničí pro období 2006 až 2019 (zdroj: [74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87])

Rok	Skutečné náklady na operace v Afghánistánu (v tisících Kč)	Rozpočet na působení jednotek v zahraničí (v tisících Kč)
2006	217 408	1 249 679
2007	17 606	2 837 325
2008	1 686 768	3 630 375
2009	297 827	3 402 064
2010	1 692 145	2 330 364
2011	1 502 341	1 587 334
2012	1 293 479	1 544 992
2013	1 102 223	1 337 995
2014	819 208	1 526 405
2015	796 286	1 029 811
2016	726 416	1 569 582
2017	1 093 610	1 455 075
2018	929 772	1 271 412
2019	854 054	1 510 309
Celkem	13 029 143	26 282 722

Tabulka 6 zobrazuje skutečné náklady na operace v Afghánistánu v porovnání s rozpočtem na působení jednotek v zahraničí za jednotlivé roky. Nejnákladnějším rokem byl rok 2010, kdy bylo utraceno 1 692 145 000 Kč za

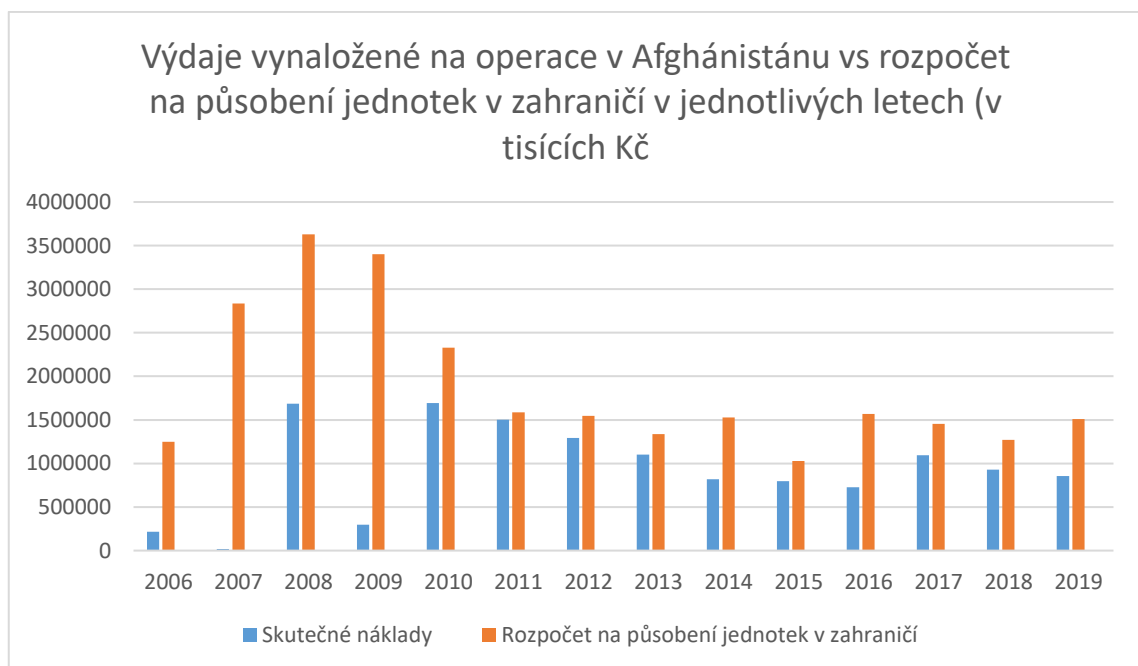

zahraniční operace v Afghánistánu. Druhým nejdražším rokem byl rok 2008, kdy bylo utraceno 1 686 768 000 Kč.

Naopak nejlevnější z pohledu zahraničních misí byl rok 2007, kdy zahraniční operace v Afghánistánu stály pouze 17 606 000 Kč, konkrétně se jedná o operaci KAIA – ISAF. To bylo způsobeno nízkým počtem přítomných vojáků a tím, že logistické zabezpečení bylo na místě postaveno již roku 2002. Ročně bylo v průměru utraceno 930 653 000 Kč za operace v Afghánistánu.

Celkově stály operace v Afghánistánu 13, 029 mld. za období 2006 až 2019.

Obrázek 13: Graf výdajů vynaložených na operace v Afghánistánu vs rozpočet na působení jednotek v zahraničí v období od 2006 do 2019 (zdroj: [74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87])

Obrázek 13 – Graf znázorňuje výdaje vynaložené na operace v Afghánistánu versus rozpočet AČR na působení jednotek v zahraničí ve sledovaném období 2006 až 2019.

Z grafu můžeme vidět, že skutečné náklady byly ve všech případech nižší než rozpočet na působení jednotek v zahraničí. Největší rozdíl je v roce 2007, kdy skutečné náklady byly 17 606 000 Kč versus 2 837 325 000 Kč v rozpočtu na působení jednotek v zahraničí.

Od roku 2010 zabíraly operace v Afghánistánu standartně přes 45 % stanoveného rozpočtu. Nejvíce zabíraly operace v Afghánistánu v roce 2011, kdy se jednalo o 94,65 % stanoveného rozpočtu. Naopak nejméně to bylo v roce 2007 a 2009. V roce 2007 se jednalo pouze o 0,62 % stanoveného rozpočtu a v roce 2009 se jednalo o 8,75 % stanoveného rozpočtu. Průměrně zabíraly operace v Afghánistánu 56,36 % stanoveného rozpočtu [74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87].

Tabulka 7: Náklady na operace v Afghánistánu vs počet vojáků dislokovaných v daných operacích (zdroj: [18, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87])

Rok	Skutečné náklady na operace v Afghánistánu (v tisících Kč)	Počet příslušníků v daném roce
2006	217 408	207
2007	17 606	332
2008	1 686 768	1 061
2009	297 827	518
2010	1 692 145	793
2011	1 502 341	400
2012	1 293 479	767
2013	1 102 223	1 004
2014	819 208	273

2015	796 286	314
2016	726 416	305
2017	1 093 610	285
2018	929 772	592
2019	854 054	613
Celkem	13 029 143	7 464

Tabulka 7 zobrazuje skutečné náklady na operace v Afghánistánu a počet účastníků se příslušníků za daný rok. Tabulka přehledně ukazuje, kolik stálo nasazení AČR za rok vzhledem k počtu nasazených příslušníků. Z tabulky můžeme vidět, že nejnákladnější byl rok 2010, kdy se jednalo o 1 692 145 000 Kč. Druhým nejnákladnějším byl rok 2008, kdy se jednalo o 1 686 768 000 Kč, který je zároveň nejnáročnější z pohledu nasazených příslušníků, konkrétně se jedná o 1 061 příslušníků armády. Naopak nejméně nákladný byl rok 2007, kdy armáda využila pouze 17 606 000 Kč na 332 příslušníků. Nejméně náročným z pohledu počtu nasazených příslušníků byl rok 2006, kdy bylo nasazeno 207 příslušníků AČR. Celkově bylo nasazeno 7 464 příslušníků s rozpočtem 13 029 143 000 Kč.

V případě vydělení nákladů jednotlivých roků na hlavu vojáka se jedná o náklad 1 745 597 Kč na jednoho nasazeného příslušníka. V případě roku 2010 se jedná o 2 133 852 Kč, v roce 2008 o 1 589 790 Kč na příslušníka a v roce 2007 o pouhých 53 020 Kč. Čísla jsou spíše orientační, jelikož součástí rozpočtů misí byla pouze přeprava, ubytování, platy, opravy a nákupy techniky a jiné technické a logistické zabezpečení. Nejsou v ceně zahrnuty služby a materiál, který poskytly spojenci v místě operace.

Celkově působila Armáda České republiky ve 26 operacích podpůrného a bojového zaměření, nasadila 7 464 příslušníků za celkový náklad 13 383 648 000 Kč a vyčlenila si pro působení v zahraničí celkem 26 282 722 000 Kč.

6 DISKUZE

Role a úkoly Armády České republiky jsou stanoveny v Bílé knize o obraně jako [90]:

- obrana suverenity a územní celistvosti ČR a podíl na kolektivní obraně území spojenců NATO,
- mezinárodní spolupráce v obraně
- a podpora civilních orgánů.

Vzhledem k možnostem a technologiím 21. století nelze již plně spoléhat pouze na klasické způsoby vedení války, ale je nutné počítat s ostatními druhy války – válkou asymetrickou, proxy válkou a hybridními hrozbami. Z toho důvodu je nutné, aby ozbrojené síly a aliance demokratických států byly připraveny svádět boje mimo svá území, na místech, kde se nás válka na první pohled netýká, a byly schopny reagovat na hrozby ve strategickém měřítku.

Tato diplomová práce se zabývala analýzou působení Armády České republiky v Afghánistánu v rámci zahraničních operací pod záštitou ISAF a Resolute Support a ostatními operacemi na tomto území. Tento konflikt je příkladem války asymetrické.

Pro získání potřebných dat byly využity oficiální zdroje, zprávy z operací, statistiky, statistické ročenky a rozhovor s důstojníkem pro přípravu vojáků do zahraniční operace. Získaná data byla nejdříve analyzována a následně zanesena do tabulek. Ty byly přeneseny do grafů pro lepší přehlednost. Všechny tyto prvky byly rozepsány a okomentovány v této práci.

Jako první bylo analyzováno působení Armády České republiky v rámci operací pod záštitou mise ISAF, ta měla sloužit pro zajištění vnitřní bezpečnosti

Afghánistánu a zajištění vnější bezpečnosti proti teroristickým organizacím, které uprchly v rámci iniciační invaze po 11. září 2001.

V rámci analýzy mise ISAF bylo prozkoumáno 26 samostatných a profesně různorodých operací v Afghánistánu. Z analýzy je patrné, že nejvíce operací je podpůrného typu, jako jsou například operace polního chirurgického týmu, chemické a ženíjní zabezpečení a jiné, viz. tabulka 2. To je dle mého názoru způsobeno skladbou mezinárodního uskupení v Afghánistánu, strážní a bojové operace většinou prováděly státy s větším počtem bojových jednotek, jako jsou například Spojené státy nebo Velká Británie. V případě evropských států se jedná o Polsko, jak píše ve své práci autor Dosoudil (2015) [93].

Stejně závěry přinesla i bakalářská práce autora Dosoudila (2015), který říká, že Česká republika se nejvíce prosadila v oblasti nebojových jednotek v rámci V4. Jako jediná byla schopna několik let úspěšně provozovat vlastní PRT v provincii Lógar. Navíc poskytla široké spektrum specialistů, jako jsou protichemické, zdravotnické, meteorologické, pyrotechnické a další podpůrné odřady. Tento fakt potvrzují i výsledky mé práce, viz. tabulka č. 2 a vyhodnocení hypotézy č. 1, výše [93].

Z analýzy tabulky č. 2 a grafu č. 5 je patrné, že většina operací byla pod záštitou mise ISAF, konkrétně se jedná o 63 % ze všech operací. Zbýlých 37 % zabírají operace v rámci mise Resolute Support (16 %), dílčí operace v rámci mise ISAF (17 %) a ostatní operace v Afghánistánu (4 %). Tento významný rozdíl je způsoben zejména dobou trvání misí a skladbou uskupení dané operace, kdy v případě mise ISAF a mise Resolute Support se jedná o základní velící, logistické a jiné zabezpečení, které zajišťuje nasaditelnost a udržitelnost dalších jednotek v Afghánistánu.

I přesto se Armáda České republiky účastnila několika bojových operací, konkrétně se jedná o 8 bojových operací, čtyři z nich byly operace 601. skss., ve zbylých čtyřech se jednalo primárně o střežení a ochranu osob.

Graf 8 zobrazuje vývoj počtu příslušníků AČR v jednotlivých rotacích sil ISAF. Z tohoto grafu a přiložené analýzy můžeme pozorovat, že počet příslušníků od roku 2002 stoupal až na vrcholné číslo 719 příslušníků v roce 2013 a další rok klesl na 273. To je způsobeno přípravou na misi Resolute Support a rozdílným zaměřením této mise a tím pádem i nutné změny složení kontingentů vyslaných Armádou České republiky.

Autor Pavlica (2013) zmiňuje zkušenosti německých policistů a policejních důstojníků působících v Afghánistánu, kteří se podíleli na přípravě afghánských policistů, a tvrdí, že mise není efektivní a udržitelná. Autor ovšem na rozdíl od mé práce popisuje pouze výcvikovou misi AČR v Afghánistánu, zatímco má práce se zabývá operacemi v Afghánistánu bez ohledu na jejich zaměření. Díky tomu pak lze objektivněji a komplexněji hodnotit její přínosy [92].

Autor Stejskal (2009) popisuje misi ISAF Armády České republiky v Afghánistánu jako převážně úspěšnou s několika námitkami. Považuje za důležité předání úkolu výcviku policejních sborů ANA Policii České republiky, která by tam za tímto účelem vyslala své instruktory. Ti jsou schopni zajistit větší odbornost a zkušenost v policejních dovednostech než příslušníci Vojenské Policie. Za další problém považuje špatnou přípravu kontingentů, které disponují v domácích podmínkách zcela odlišnou technikou a výzbrojí, než kterou používají v misi. To bylo způsobeno zejména špatnou politikou akvizic Armády České republiky a složitostí nákupu dalšího materiálu a techniky. Jako hlavní problém vidí závislost Afghánistánu na zahraniční pomoci a tím pádem

jeho neschopnost se dále rozvíjet a potencionálně fungovat samostatně po stažení vojsk Aliance z Afghánistánu [88].

Autoři Pavlica a Stejskal se shodují v jednom důležitém poznatku – bezpečnost v Afghánistánu je vytvářena přítomností mezinárodních sil, nikoliv místní afghánskou vládou a místními bezpečnostními složkami. Je tedy otázkou, zda zvládnou tento stav udržet i po jejich odchodu. Dle mého názoru je možné dosáhnout tohoto stavu, ovšem nikoli v následujících letech, spíše v následujících desetiletích, a to vzhledem ke stavu a loajalitě příslušníků Afghánských Národních sil.

Právě pro odchod mezinárodních sil z Afghánistánu a jeho obnovu vznikla mise Resolute Support. Armáda České republiky zastávala opět podpůrnou roli v rámci mezinárodního uskupení.

Z analýzy a grafu 9 je patrné, že počet příslušníků Armády České republiky v rámci této mise byl více méně stálý až do roku 2017. V roce 2018 proběhl nárůst na 592 příslušníků, to bylo způsobeno vysláním jednotky podpory a vlivu, strážní rotou BAF a jednotkou NIC.

Posledním druhem operací, které AČR podnikala v Afghánistánu, jsou ostatní operace v Afghánistánu. Z analýz je patrné, že se vždy jedná o operace v rámci mezinárodního úsilí pro boj s terorismem. Jedná se konkrétně o čtyři operace 601. skupiny speciálních sil Generála Moravce.

V rámci mé diplomové práce byly zanalyzovány i ztráty způsobené mezinárodními silami v Afghánistánu. Při zpracování jsem vycházel z oficiálních zdrojů NATO. Z analýzy je patrné, že počet padlých vojáků v Afghánistánu dosahuje celkově 3 520 osob, z toho největší podíl, 2 355 osob, mají Spojené Státy. Ztráty vojáků v Afghánistánu se pohybují od 1 osoby do výše zmíněných 2 355

na stát. Nejméně ztrát mají státy Motenegro, Litva, Chorvatsko, Belgie a Albánie. Na druhé straně se nachází USA s 2 355 osobami a Velká Británie s 456 osobami. Dle mého názoru jsou vysoké ztráty USA způsobeny zejména jejím působením v rámci mise ISAF a RS a její iniciační, vedoucí a bojovou rolí v celé invazi.

Autor Šimůnek (2019) zmiňuje, že místo klasických otevřených nasazených pravidelných ozbrojených sil lze očekávat hybridní metody prosazování politických cílů pomocí propagandy, dezinformace a podpory guerillové války. Tu můžeme vidět na příkladu Afghánistánu, Armáda České republiky proto musí být schopna reagovat na nové hrozby i na strategické vzdálenosti pro její nasazení [89].

Toto tvrzení je dle mého názoru správné, můžeme vidět, že konvenční způsob války v Afghánistánu nefungoval, důležitá začala být podpora místních lidí. Proto byly vytvořeny jednotky a týmy jako jednotka podpory a vlivu, provinční rekonstrukční týmy a podobně.

Poslední částí mé diplomové práce byla analýza financování misí Armády České republiky v Afghánistánu. Analýza byla provedena ze statistických ročenek Ministerstva obrany, Armády České republiky a Návrhů závěrečného účtu státního rozpočtu České republiky za období od roku 2002 do roku 2019.

Z analýzy bylo vytvořeno několik tabulek a grafů pro lepší přehlednost. Pro působení Armády České republiky v zahraničních operacích je rozpočet stanoven pomocí udělení tzv. mandátů. Ty jsou vždy navrhovány Ministerstvem obrany a následně schváleny Parlamentem České republiky. Konečná částka je poté rozdělena do jednotlivých operací Armády České republiky v zahraničí.

Z finanční analýzy vyplývá, že pro působení Armády České republiky v zahraničí bylo vynaloženo 26 282 722 000 Kč pro období od roku 2006 do roku

2019. Analýza též ukazuje, že 13 029 143 000 Kč z toho bylo vynaloženo na operace v Afghánistánu ve sledovaném období, viz. tabulka 6.

Z analýzy statistických ročenek vyplívá, že jak v rámci mise ISAF, tak v rámci mise Resolute Support byl skutečný rozpočet menší než ten plánovaný. Většina prostředků byla vyčerpána do přibližně 90 %, až na pár výjimek, kdy byl rozpočet překročen. Dle mého názoru to je způsobeno tím, že lze pořizovat výzbroj a výstroj v rámci zahraniční mise snadněji než v rámci obranného rozpočtu, a to vzhledem ke složitosti nákupu v rámci veřejných zakázek Ministerstva obrany.

Mise ISAF stála od roku 2002 do roku 2014 10 000 758 000 Kč. Výše této částky je způsobena převážně nutností převést veškerý logistický a jiný materiál do prostoru plnění mise a zprovoznění základny. Tato činnost již v rámci operace Resolute Support neplatí, i přesto dosahuje čerpání finančních prostředků v rámci mise Resolute Support 4 373 138 000 Kč za prvních pět let působení mise. Lze očekávat, že tyto výdaje porostou s delším působením mise a jejím zaměřením na stabilizaci Afghánistánu a podpory místní infrastruktury.

Autor Šimůnek (2019) v dlouhodobém výhledu pro obranu 2035 popisuje předpoklad existence dostatečného zdrojového rámce pro obranný rozpočet v požadovaném objemu a čase. Ten by měl sloužit pro naplnění strategických cílů Armády České republiky, jako jsou například strategické nasazování středních letounů schopných přepravit osoby a část bojové techniky na strategickou vzdálenost. To je v souladu s mými, výše zmíněnými, poznatky diplomové práce, kde je stanoveno, že Armáda České republiky se musí připravit reagovat na nekonvenční hrozby na strategické úrovni [89].

Autor Šimůnek (2019) v dlouhodobém výhledu pro obranu 2035 také zmiňuje dlouho řešené téma v rámci Armády České republiky a NATO. Tím je podíl

obránných výdajů na HDP ve výši 2 %. K tomuto kroku jsme se zavázali v rámci členství v organizaci Severoatlantické aliance. Šimůnek ve svém výhledu zmiňuje, že by k tomuto kroku mohlo dojít někdy kolem roku 2024. Z analýzy operací Armády České republiky v zahraničí a její podpůrné role je patrné, že členství v rámci NATO je pro Českou republiku klíčové a nezbytné. Proto je nutné dodržet tento závazek, a to nejen vzhledem k výhrůžkám ze strany Spojených států v posledních letech, které se týkaly plnění tohoto závazku [89].

Z analýz finančních nákladů pro zahraniční mise je patrné, že Armáda České republiky využívá stanovený rozpočet naplno a až na pár výjimek ho splňuje. Tyto výdaje jsou nezbytné pro naše členství v rámci NATO a tím přispívají naší bezpečnosti v rámci principu kolektivní obrany.

Vyhodnocení hypotéz

V rámci cíle diplomové práce byly stanoveny dvě hypotézy:

1. Zahraniční operace AČR v Afghánistánu byly spíše podpůrné operace než reálné bojové operace.
2. Ztráty životů vojáků AČR v Afghánistánu v letech 2003 až 2014 odpovídají vysoké úrovni nasazení AČR a jsou srovnatelné se ztrátami ostatních členských států NATO působících v Afghánistánu.

Hypotéza č. 1 „Zahraniční operace AČR v Afghánistánu byly spíše podpůrné operace než reálné bojové operace.“ byla vyhodnocena na základě analýzy jednotlivých operací Armády České republiky v Afghánistánu v rámci mise ISAF, Resolute Support a ostatních operací uskutečněných na území Afghánistánu.

Tato analýza byla poté zanesena do tabulky 2 pro lepší přehlednost. Z té je patrné, že hypotéza 1 je platná, a to vzhledem k faktu, že z celkových 26 operací bylo 18 operací podpůrných typu zdravotnického, chemického, meteorologického a ženíjního zabezpečení, zatímco bojových operací bylo pouze 8, ty byly převážně uskutečňovány za pomoci 601. skupiny speciálních sil Generála Moravce a zbylé 4 byly strážního charakteru.

Proto je hypotéza č.1 platná, stejný výsledek můžeme pozorovat u práce autora Dosoudila (2015), který popisoval působnost Armády České republiky v Afghánistánu v rámci zemí V4 ve své bakalářské práci. Je nutné zdůraznit, že podpůrné operace AČR v rámci Afghánistánu měly vysokou úroveň, kvalitní přípravu a velmi dobré technické zabezpečení. Jako důkaz lze použít opakované nasazení polní nemocnice, vrtulníkové jednotky, chemického zabezpečení, PRT a také výcvik pilotů a pozemního personálu ANA. Tyto druhy podpory byly svým způsobem unikátní a takto byly i hodnoceny v rámci NATO.

Hypotéza č. 2 „Ztráty životů vojáků AČR v Afghánistánu v letech 2003 až 2014 odpovídají vysoké úrovni nasazení AČR a jsou srovnatelné se ztrátami ostatních členských států NATO působících v Afghánistánu.“ byla vyhodnocena na základě oficiální statistiky NATO a oficiální statistiky Armády České republiky.

Na základě analýzy je patrné, že ztráty životů vojáků Armády České republiky v Afghánistánu v letech 2003 až 2014 jsou nízko pod průměrem, který odpovídá 114 příslušníkům. Česká republika se nachází na 15 místě celkových ztrát. Z tohoto důvodu je hypotéza 2 neplatná.

Největší ztráty mají ze států NATO USA a Velká Británie, nízké ztráty České republiky jsou způsobeny její převážně podpůrnou rolí v rámci mezinárodního uskupení. Je nutné zdůraznit, že tomuto nízkému číslu pomohla také předchozí činnost AČR v zahraničních operacích typu KFOR, SFOR a SFOR II., které jsou

svým druhem podobné operacím ISAF a RS. Tyto zkušenosti umožnily AČR dobře plánovat jejich působení v Afghánistánu a vztah s místním obyvatelstvem. Obecně jsou vztahy s místním obyvatelstvem velmi dobré, a to jak vzhledem ke spíše podpůrné roli AČR v Afghánistánu, tak díky investicím České republiky do místní infrastruktury v rámci PRT operací. Díky tomu nebyli příslušníci AČR často vnímáni jako agresori, na rozdíl od příslušníků jiných států.

Doporučení

Na základě provedených analýz nasazených sil Armády České republiky v Afghánistánu a k povaze plněného úkolu byla stanovena následující doporučení. Doporučuji:

- větší spolupráci s Policií České republiky při mentorování místních Afghánských policejních sil,
- využívat při přípravě vojáka do zahraničí stejné prostředky a techniku jako bude používána v misi,
- úpravu metodiky výcviku vojáků pro zahraniční operace,
- větší využití simulačních nástrojů pro přípravu do operací,
- průběžně udržovat jazykové schopnosti příslušníků pomocí certifikace a spolupráce s Univerzitou obrany,
- výstavbu vyvážených ozbrojených sil se zaměřením na všechny druhy vojsk a služeb a jejich nasaditelnost a udržitelnost,
- koordinaci společné strategie NATO v Afghánistánu,
- využívání dronů pro větší přehled o bojové situaci
- a vytvořit koncepční dokument pro asymetrickou válku v rámci AČR.

7 ZÁVĚR

Armáda České republiky sehrává nezastupitelnou roli při zajišťování obrany a vnější bezpečnosti státu. Podobnou roli sehrává i v rámci Aliance při zajišťování kolektivní obrany. Vzhledem k moderním prostředkům vedení války je nutné, aby se státy Aliance připravovaly na vedení válek mimo svá území i mimo svůj kontinent.

Hlavním bojištěm moderních válek se stal Blízký východ a Střední Asie. Armáda České republiky se účastnila několika misí v rámci zde vedených mezinárodních konfliktů.

Předmětem diplomové práce byla analýza operací Armády České republiky v Afghánistánu a její zasazení do kontextu důležitosti a finanční a personální síly Armády České republiky. Ke splnění stanovených cílů bylo provedeno několik analýz nasazení Armády České republiky v Afghánistánu z dokumentů, výročních zpráv a statistik AČR. Pro finanční analýzu byly využity ročenky Ministerstva obrany a Armády České republiky. Součástí zdrojů informací byl také rozhovor s důstojníkem zodpovědným za výcvik do zahraniční mise. Zároveň byla provedena odborná rešerše literatury ke stanovenému tématu. Následně byla provedena analýza nasazení Armády České republiky v Afghánistánu ve sledovaném období a její finanční náročnosti. V analytické části práce byla tato data porovnána v kontextu počtu nasazených příslušníků a stanoveného rozpočtu Ministerstva obrany.

I přes omezené kapacity naší armády plní Armáda České republiky velmi pozitivní roli v bojových i podpůrných činnostech Aliance, zejména se jedná o chemické a zdravotnické zabezpečení a činnost speciálních a vzdušných sil.

Výsledek práce může přispět k posouzení efektivity a dostatečnosti vyčleňovaných sil AČR k plnění zahraničních operací.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Zkratka	Plný název
ACO SHAPE	Allied Command Operations Supreme Headquarters Allied Powers Europe (Velitelství spojeneckých operací v Evropě)
ANA	Afghan National Army (afghánská armáda)
ANP	Afghan National Police (afghánská policie)
AOR	Area of responsibility (oblast odpovědnosti)
BAF	Bagram Airfield (Bagrámské letiště)
CAX	Computer Assisted Exercises (počítačem podporované cvičení)
CIMIC	Civil-military co-operation (civilně-vojenská spolupráce)
ČSLA	Československá lidová armáda
DCM	Deployable Communication Module (mobilní komunikační modul)
EU	Evropská Unie
EXCON	Exercise Control (Řídící cvičení)
FHQ	Force Headquarters (Velitelství sil)
HICON	Higher Control (Vyšší velení)
ISAF	International Support Assistance Force (Mezinárodní síly podpory a pomoci)
ISR	Intelligence, Surveillance and Reconnaissance (zpravodajství, pozorování a průzkum)
KFOR	Kosovo Force (Kosovské síly)

KSA	Království Saudské Arábie
LPT	Letecký poradní tým
MAT	Military Advisory Team (Vojenský poradní tým)
MEDEVAC	Medical Evacuation (Lékařská evakuace)
MEL – MIL	Main Events List/Main Incident List (Seznam hlavních událostí/Seznam hlavních incidentů)
MINUSMA	United Nations Multidimensional Integrated Stabilisation Mission in Mali (Multidimenzionální integrovaná stabilizační mise OSN v Mali)
NATINAMDS	NATO Integrated Air and Missile Defence System (Integrovaný systém protivzdušné a protiraketové obrany NATO)
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Severoatlantická aliance)
NIC	National Intelligence Cell (Národní zpravodajská buňka)
NMI	NATO Mission Iraq
NSE	National Support Element (Národní prvek podpory)
OIR	Operation Inherent Resolve
OMLT	Operational Mentoring and Liaison Team (Operační výcvikový a styčný tým)
OPZHN	Ochrana proti zbraním hromadného ničení
OSSR	Ozbrojené síly Slovenské republiky
OTC	Odborné taktické cvičení

PRT	Provinční rekonstrukční tým
PTA	Primary Training Audiences (Skupina cvičících)
SAR	Search and Rescue (Služba pátrání a záchrany)
SAVIT	Small Arms Virtual Indoor Trainer (Virtuální střelnice pro trénink střelby z ručních palných zbraní)
SSRU	Security Sector Reform Unit (Jednotka reformy bezpečnostního sektoru OSN)
TSS	Taktický soubojový simulátor
TSS MOUT	Taktický soubojový simulátor – vojenské operace v zastavěném prostoru
UÇK	Kosovská osvobozenecká armáda
UNAMA	United Nations Assistance Mission in Afghanistan (Podpůrná mise OSN v Afghánistánu)
ÚÚ	Úkolové uskupení
VP	Vojenská policie

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. *Military Review: America's Frontier Wars: Lessons for Asymmetric Conflicts*. 1 vydání. 2014. ISSN 0026-4148.
2. Kurzy VeV-Va. *Velitelství Výcviku - Vojenská Akademie Vyškov* [online]. Vyškov: Velitelství Výcviku - Vojenská Akademie Vyškov, 2020 [cit. 2020-07-13]. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/content/kurzy>
3. HALAŠKA, Vojtěch. *PARTICIPACE ČESKÉ REPUBLIKY V ZAHRANIČNÍCH VOJENSKÝCH MISÍCH V RÁMCI NATO, EU A OSN*. Písek, 2013. Bakalářská práce. Metropolitní univerzita Praha. Vedoucí práce Ing. Adam Fišer.
4. *Výcviková základna mírových sil* [online]. Československá armáda, 2002 [cit. 2020-11-30]. Dostupné z: <https://armada.vojenstvi.cz/povalecna/predstavujeme-utvary-acr/pozemni-sily/vycvikova-zakladna-mirovych-sil.htm>
5. *Centrum simulačních a trenážerových Armády České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2014 [cit. 2020-11-18]. Dostupné z: <http://cstt.army.cz/cstt-0>
6. *Respondent: Důstojník zodpovědný za výcvik do zahraniční mise, Velitelství Výcviku – Vojenská Akademie Vyškov* 2020 [cit. 2020-12-01]
7. Certifikace Velitelství 18 Úkolového Uskupení AČR RS pro nasazení v Afghánistánu. *Velitelství Výcviku - Vojenská Akademie Vyškov* [online]. Vyškov: Velitelství Výcviku - Vojenská Akademie Vyškov, 2020 [cit. 2020-07-13]. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/content/zahajena-certifikace-velitelstvi-18-ukoloveho-uskupeni-acr-rs-pro-nasazeni-v-afghanistanu>
8. *Persian Gulf War* [online]. Los Angeles, California, U.S.: A&E Television Networks, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.history.com/topics/middle-east/persian-gulf-war>

9. Meeting between Saddam Hussein and US Ambassador to Iraq April Glaspie. *Global Research* [online]. Global Research, 2012, [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.globalresearch.ca/gulf-war-documents-meeting-between-saddam-hussein-and-ambassador-to-iraq-april-glaspie/31145>
10. *Operace pouštní bouře* [online]. Praha: Český Rozhlas, 2009 [cit. 2020-07-14]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/operace-poustni-boure/>
11. *Operace pouštní bouře - army.cz* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2019 [cit. 2020-07-14]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3691>
12. FINLAN, Alastair. *Alastair. The Collapse of Yugoslavia 1991-1999*. Oxford: Osprey Publishing, 2004. ISBN 978-1841768052.
13. *KFOR - mírová operace* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3709>
14. *Army History - Gulf War* [online]. Fort Lesley J. McNair, Washington, D.C., U.S: U.S. Army Center of Military History, 2020 [cit. 2020-11-30]. Dostupné z: <https://history.army.mil>
15. ZLATOHLÁVEK, Petr. *NATO Response Force - Síly rychlé reakce NATO: úvod do problematiky*. Praha: Pro Informační centrum o NATO vydalo sdružení Jagello 2000, 2007. Studie (Jagello 2000: Informační centrum o NATO): Informační centrum o NATO): Informační centrum o NATO). ISBN 978-80-239-9386-8.
16. XAVER, Tomáš. *Armáda České republiky v roce 2019*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, 2019, 68 s. ISBN 978-80-7278-790-6.
17. *Rada Evropské Unie* [online]. Belgie: Generální sekretariát Rady, 2020 [cit. 2020-07-15]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/defence-security/>

18. *Mise Armády České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2020-07-13]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/historie-misi/default.htm>
19. Osama bin Laden killed. *Infoplease.com* [online]. 2017, 28.02.2017 [cit. 2021-02-02]. Dostupné z: <https://www.infoplease.com/osama-bin-laden>
20. HYNEK, Nik, Jan EICHLER a Lubomír MAJERNÍK. *Konflikt a obnova v Afghánistánu: kontext, prostředí a zájmy*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2012. ISBN 978-80-87558-06-5.
21. *NATO and Afghanistan* [online]. Brusel: NATO, 2020 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_8189.htm
22. *ISAF - MÍROVÁ OPERACE (NEMOCNICE), OD 24/4 2002 DO 28/1 2003, AFGHÁNISTÁN, 269 PŘÍSLUŠNÍKŮ* [online]. Ministerstvo obrany, 2005, 8.12.2005 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3710>
23. *ČESKÝ POLNÍ CHIRURGICKÝ TÝM V AFGHÁNISTÁNU* [online]. 2019. Univerzita Obrany, Fakulta Vojenského Zdravotnictví, 2019 [cit. 2021-02-10]. ISSN 2571-113X. Dostupné z: <https://www.mmsl.cz/pdfs/mms/2019/02/04.pdf>
24. *ISAF - KAIA: Operace NATO Afghánistán* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=8804>
25. *ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2007* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2008 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2007-140772/>
26. *ISAF - POLNÍ NEMOCNICE A CHEMICKÝ ODŘAD - DO PROSINCE 2008* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2008 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=12573>

27. ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2008 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2009 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2008-140773/>
28. Čeští vojáci v zahraničí 2009 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2010 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2009-140774/>
29. SOG - Mise [online]. [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <http://www.sog.tode.cz/mise/>
30. ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2010 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2011 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2010-140775/>
31. AFGHÁNISTÁN ŠARANA (HELI UNIT ISAF) - 3. JEDNOTKA [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2010 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=48204>
32. AFGHÁNISTÁN ŠARANA (HELI UNIT ISAF) - 5. JEDNOTKA [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2011 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=55598>
33. HISTORIE NASAZENÍ VRTULNÍKOVÉ JEDNOTKY AČR [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2011 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=48178>
34. AFGHÁNISTÁN ŠARANA (HELI UNIT ISAF) [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2011 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=15554>
35. ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2011 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2012 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2011-140776/>
36. ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2012 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2013 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2012-140777/>

37. 601. SKSS V MISI ISAF, AFGHÁNISTÁN, PROVINCE NANGARHÁR [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2012 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=72187>
38. Úkolové uskupení speciálních sil ISAF – Nangarhár 2011-2012 [online]. Praha: 601. skupina speciálních sil Prostějov, 2012 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: http://www.601skss.cz/mise/2011_ISAF/11_ISAF.html
39. ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2013 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2014 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2013-140778/>
40. ALEŠ, Binar a kol. *Ozbrojené síly a Československý stát*. Brno: Univerzita Obrany, 2020. ISBN 978-80-7582-353-3.
41. AFGHÁNISTÁN, WARDAK (VOJENSKÁ POLICIE, ISAF) [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2013 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=81877>
42. AFGHÁNISTÁN WARDAK (OMLT ISAF) [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2013 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=83078>
43. 1. JEDNOTKA OMLT - AFGHÁNISTÁN WARDAK [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2011 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=54295>
44. 2. JEDNOTKA OMLT - AFGHÁNISTÁN WARDAK [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2011 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=60955>
45. 3. JEDNOTKA OMLT [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2012 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=66984>
46. 4. JEDNOTKA OMLT [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2012 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=76607>
47. *Časopis VOJENSKÉ ROZHLEDY*. 2009. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Prezentační a informační centrum MO, 2009. ISSN 1210-3292.

48. *AFGHÁNISTÁN LÓGAR (1. MAT ISAF)* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2013 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=90507>
49. *AFGHÁNISTÁN WARDAK (1. MAT ISAF)* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2013 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=46900>
50. *ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2014* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2015 [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2014-140779/>
51. *ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2015* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2016 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2015-140805/>
52. *ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2016* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2017 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2016-140806/>
53. *Areport*. 2016. Praha: Ministerstvo obrany - odbor komunikace, 2016. ISSN 1211-801X.
54. *ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2017* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/cesti-vojaci-v-zahranici-2017-140807/>
55. *Areport*. 2017. Praha: Ministerstvo obrany – odbor komunikace, 2017. ISSN 1211-801X.
56. *ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2018* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/2012/zahranici-2018/cesti-vojaci-v-zahranici-2018-208946/>
57. *Areport*. 2018. Praha: Ministerstvo obrany - odbor komunikace, 2018. ISSN 1211-801X.

58. ČEŠTÍ VOJÁCI V ZAHRANIČÍ 2019 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/2012/zahranici-2018/cesti-vojaci-v-zahranici-2019-219271/>
59. TRVALÁ SVOBODA - PROTITERORISTICKÁ OPERACE, 2002 - 2003, KUVAJT, 612 PŘÍSLUŠNÍKŮ [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2005 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3688>
60. TRVALÁ SVOBODA - 2004 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2004 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=106447>
61. OPERACE ENDURING FREEDOM (TRVALÁ SVOBODA) - 2006 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2006 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=8302>
62. 601.skupina speciálních sil v operaci ENDURING FREEDOM 06 [online]. Prostějov: 601. skss. generála Moravce, 2020 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <http://www.601skss.cz/ef2006.html>
63. OPERACE ENDURING FREEDOM (TRVALÁ SVOBODA) - 2008-2009 [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2010 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=15628>
64. Zahraniční mise 601. skupiny speciálních sil [online]. Prostějov: 601. skss. generála Moravce, 2020 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <http://www.601skss.cz/mise.html>
65. Mise ISAF - natoaktual [online]. Ostrava: Jagello 2000, 2000 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: https://www.natoaktual.cz/zpravy/Imise_isaf
66. ČEŠTÍ VOJÁCI, KTEŘÍ ZAHYNULI PŘI NASAZENÍ V ZAHRANIČNÍCH MISÍCH [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.mise.army.cz/historie-misi/zahynuli/prehled-smrtelne-zranenych-prislusniku-acr--100629/>

67. *Areport*. 2018. Praha: Ministerstvo obrany - odbor komunikace, 2018. ISSN 1211-801X.
68. *Oficiální stránka mise NATO ISAF* [online]. Brusel: NATO, 2020 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <http://www.isaf.nato.int>
69. *FINANČNÍ SPRÁVA AČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2020 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.acr.army.cz/struktura/generalni-stab/financni-sprava-14955>
70. Vláda schválila působení v misích v letech 2021 a 2022 s výhledem na rok 2023. *Informační servis Ministerstva obrany* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, 2021, 2021 [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vlada-schvalila-pusobeni-v-misich-v-letech-2021-a-2022-s-vyhledem-na-rok-2023-220983/>
71. *Ročenka 2002*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2003. ISBN 80-727-8179-0. Dostupné také z: http://www.jozefmiko.sk/07_socialno_patologicke_javy/02_clanky_informacie_texty/03_mobbing_1/rocn_02.pdf
72. *Ročenka 2004*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2005. ISBN 80-727-8231-2. Dostupné také z: <https://www.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2004.pdf>
73. *Ročenka 2005*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2006. ISBN 80-727-8325-4. Dostupné také z: <https://www.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2005.pdf>
74. *Ročenka 2006*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2007. ISBN 978-80-7278-386-1. Dostupné také z: <https://www.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/04-rocenka-2006.pdf>

75. *Ročenka 2007*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2008.
ISBN 978-80-7278-452-3. Dostupné také z:
<https://www.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2007.pdf>
76. *Ročenka 2008*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2009.
ISBN 978-80-7278-495-0. Dostupné také z:
<https://www.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2008.pdf>
77. *Ročenka 2009*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2010.
ISBN 978-80-7278-505-6. Dostupné také z:
<https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka2009.pdf>
78. *Ročenka 2010*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2011.
ISBN 978-80-7278-554-4. Dostupné také z:
https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka_2010.pdf
79. *Ročenka 2011*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2012.
ISBN 978-80-7278-579-7. Dostupné také z:
https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka_2011.pdf
80. *Ročenka 2012*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2013.
ISBN 978-80-7278-613-8. Dostupné také z:
<https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2012.pdf>
81. *Ročenka 2013*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2014.
ISBN 978-80-7278-630-5. Dostupné také z:
<https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2013.pdf>

82. *Ročenka 2014*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2015. ISBN 978-80-7278-654-1. Dostupné také z: <https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2014.pdf>
83. *Ročenka 2015*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2016. ISBN 978-80-7278-687-9. Dostupné také z: <https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2015---web-mensi.pdf>
84. *Ročenka 2016*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2019. ISBN 978-80-7278-780-7. Dostupné také z: <https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2016.pdf>
85. *Ročenka 2017*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2019. ISBN 978-80-7278-xxx-x. Dostupné také z: <https://www.mocr.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/rocenky/rocenka-mo-2017-kor-2.pdf>
86. *Návrh závěrečného účtu státního rozpočtu České republiky za rok 2018: Kapitola 307 - Ministerstvo obrany* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2019 [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: https://www.mocr.army.cz/images/id_50001_60000/5146/SZ_2018_final.pdf
87. *Návrh závěrečného účtu státního rozpočtu České republiky za rok 2019: Kapitola 307 - Ministerstvo obrany* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2020 [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: https://www.mocr.army.cz/images/id_5001_6000/5146/SZU_2019_FINAL.pdf
88. *Vojenské rozhledy: Mise České republiky v Afghánistánu: Zkouška nových rozměrů* [online]. 2009. Brno: Univerzita Obrany, 2009 [cit. 2021-03-29]. ISSN 2336-2995. Dostupné z: <https://vojenskerozhledy.cz/kategorie->

[clanku/ozbrojene-konflikty/mise-ceske-republiky-v-afghanistanu-zkouska-novych-rozmeru](#)

89. ŠÍMŮNEK, Petr. Dlouhodobý výhled pro obranu 2035. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2019. ISBN 978-80-7278-772-2.
90. ČESKÁ REPUBLIKA, Bílá kniha o obraně. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – odbor komunikace a propagace, 2011. ISBN 978-80-7278-564-3.
91. *Proxy válka - Proxy War* [online]. [cit. 2021-04-06]. Dostupné z: https://cs.qaz.wiki/wiki/Proxy_war
92. PAVLICA, Marek. Výcviková činnost AČR v Afghánistánu [online]. Brno, 2013 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/exr4r/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Zdeněk KRÍŽ.
93. DOSOUDIL, Petr. Komparativní analýza participace Visegrádské skupiny zemí v misi NATO ISAF [online]. Brno, 2016 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/drps1/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Zdeněk KRÍŽ.

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - schéma skupin cvičících (zdroj: [5]).....	24
Obrázek 2 - schéma operace Pouštní bouře (zdroj: [14]).....	32
Obrázek 3 - rozvržení odpovědností území Kosova (zdroj: [14]).....	34
Obrázek 4 - mapa přítomnosti příslušníků AČR v zahraničních operacích (zdroj: [16]).....	40
Obrázek 5: Graf rozdělení jednotek AČR v Afghánistánu (zdroj: [18]).....	51
Obrázek 6: Schéma struktury kontingentu v Afghánistánu (zdroj: [23]).....	53
Obrázek 7: Graf rozdělení nasazených příslušníků AČR pod záštitou mise ISAF (zdroj: [18]).....	69
Obrázek 8: Graf vývoje počtu příslušníků AČR v jednotlivých rotacích sil ISAF (zdroj: [18]).....	70
Obrázek 9: Graf vývoje počtu příslušníků AČR v jednotlivých rotacích sil operace Resolute Support (zdroj: [51, 52, 54, 56, 58])	76
Obrázek 10: Graf počtu úmrtí v Afghánistánu do 100 osob (zdroj: [66, 67, 68])	80
Obrázek 11: Graf výdajů vynaložených na jednotlivé rotace sil ISAF v období od 2008 do 2014 v tisících Kč (zdroj: [71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82]) ..	85
Obrázek 12: Graf výdajů vynaložených na jednotlivé rotace sil RS v období od 2015 do 2019 v tisících Kč (zdroj: [83, 84, 85, 86, 87]).....	86
Obrázek 13: Graf výdajů vynaložených na operace v Afghánistánu vs rozpočet na působení jednotek v zahraničí v období od 2006 do 2019 (zdroj: [74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87])	89

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 - přehled ukončených mezinárodních operací s účastí AČR (zdroj: [18])	41
Tabulka 2: Počet nasazených příslušníků v Afghánistánu (zdroj: [18]).....	49
Tabulka 3: Počet padlých vojáků v rámci mise ISAF – seřazeno dle počtu padlých (zdroj: [66, 67, 68])	78
Tabulka 4: Čerpání finančních prostředků AČR na zahraniční mise za období od 2002 do 2014 (zdroj: [71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82]).....	82
Tabulka 5: Čerpání finančních prostředků AČR pro operaci Resolute Support v období od 2015 do 2019 (zdroj: [83, 84, 85, 86, 87])	86
Tabulka 6: Náklady na operace v Afghánistánu vs rozpočet na působení jednotek v zahraniční pro období 2006 až 2019 (zdroj: [74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87])	88
Tabulka 7: Náklady na operace v Afghánistánu vs počet vojáků dislokovaných v daných operacích (zdroj: [18, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87])	90

12 SEZNAM PŘÍLOH